VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8536 szám
8 oldal 30 bani
Szombat
1972.
szeptember 2

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

LENDÜLETES SZOCIALISTA VERSENY az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

Eredményesen zárták az első félévet, de többre is képesek

Az újaradi mgá-ban

A közelmúltban az újaradi mezőgazdaság gépesítési állomás munkaközösségének eddigi tevékenységét kutattuk a terepen, azt, miként tettek eleget félévi tervfeladataiknak, hogyan használták ki a gépi felszereléseket, a munkaidőt, sikerült-e teljesiteniök jövedelmi előirányzataikat és milyen intézkedéseket foganatositottak a további teendők zökkenésmentes elvégzése érdekében.

Az évek óta itt dolgozó, összeforrott munkaközösség már az esztendő elején felelősségtudattal készült az idei feladatok végrehajtására, a tevékenységi körzetükbe tartozó szövetkezeti gazdaságokkal leszerződött munkálatok optimális időben történő elvégzésére. Valamennyi gépesítési alegységben, adottságaiknak és a termelőszövetkezetek sajátosságainak megfelelően állitották össze a termelési és jövedelmi, valamint az idénymunkálatokat magában foglaló ütemterveket s állapitották meg a gépkihasználási és bevételi mutatókat. Ez arra kötelezett minden gépesitőt, hogy az év első napjától folyamatosan dolgozzon, ugyanakkor különböző munkálatok végzésével párhuzamosan mind mennyiségileg, mind pedig minőségileg a legjobb teljesitményt nyújtsa, nem utolsósorban pedig, hogy tegyen eleget a dekádonkénti jövedelmi előirányzatainak is. Az erőgépek és más felszerelések idejében való kijavitása, a traktorok állandó üzemeltetése nagyban hozzájárult a tavaszi munkálatok, a növényápolási műveletek optimális időbeni elvégzéséhez, a későbbi kalászosgabonák betakarításának jó körülmények közti előkészületeihez. Igényességről és kötelességtudatról tanúskodik az a tény, hogy a búza, árpa, zab és más növények aratását szemveszteség nélkül végezték el, közvetlenül ezután pedig elvetették az előirányzott kettes termesztésű kultúrákat.

SZABÓ GYULA

(Folytatás a III. oldalon)

Az Áramszolgáltatási Vállalat dolgozóinak sikereiből

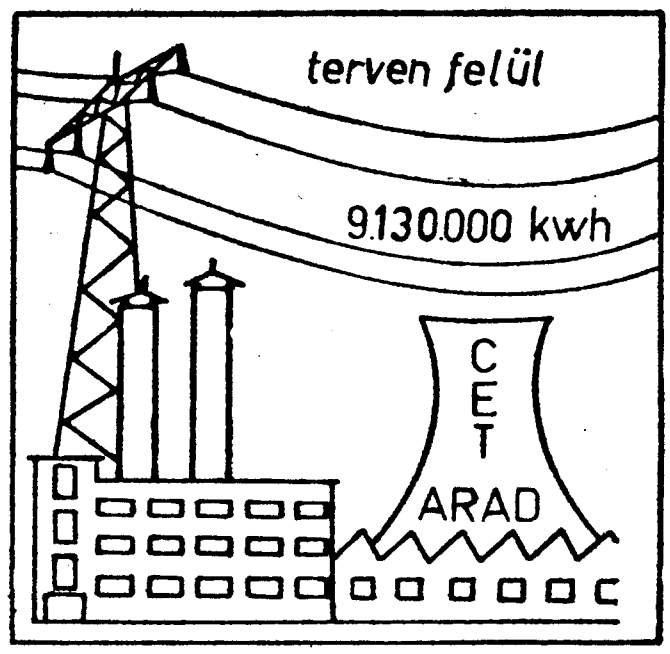

Az Aradi Áramszolgáltatási Vállalat dolgozóinak nyolchavi teljesítményét mutatja be a mellékelt grafikon. De ezen túlmenően e szorgalmas közösség a 6-os és 7-es számú kazánok 4 nappal hamarabb történő megjavításával és üzembe helyezésével mintegy 15 000 tonna gőzt állított elő terven felül.

Nő a forgalom az aradi légikikötőben

Az utóbbi időben jelentősen megnövekedett az utas- és áruforgalom az aradi repülőtéren. Ez év kezdetétől több mint 3 600 különböző típusú repülőgép ért földet az aradi légikikötőben, mintegy 13 ezer utast és 500 tonna árut szállítva.

Az év elejétől számitva a repüléseket irányitó központ mostanig több mint 19 500 repülőgépet irányított.

Közel 30 millió lej értékű termék terven felül

A Szerszámgépgyárból jelentették: a nyolc havi tervet jóval határidő előtt teljesitették s most mérlegkészités közben kiderült, hogy közel 30 millió lej értékű szerszámgépet gyártottak előirányzaton felül. A fizikai tervet 22 eszterga gyártásával lépték túl. Köszönhető ez annak hogy egyre jobban kihasználják a gépi kapacitásokat és a rendelkezésre álló munkaidőt.

Az „egy ember — több gép" akció is mindinkább gyümölcsöző. A szerszámgépgyáriak tehát hónapról hónapra bebizonyitják, hogy egyszemélyben jó gazdák és kiváló termelők.

Hazai gyártmányú segédeszközök

Vállalataink tevékenységében fontos helyet foglal el az importból származó segédeszközök hazai gyártmányokkal való helyettesitése.

A temesvári Fémgöngyöleg-gyár üzembe helyezése óta az aradi textilgyárban jelentősen csökkent a szövődei segédeszközök — csévék, orsók, vetélők — külföldről való behozatala. A szükségletek gyors és dinamikus biztositása mellett mindez valutamegtakarítást is jelent a gyár pénzügyi mérlegében.

Nicolae Ceauşescu elvtárs fogadta Stane Dolanc elvtársat

Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára szeptember 1-én, pénteken délután fogadta Stane Dolanc elvtársat, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége Elnöksége Végrehajtó Bürójának titkárát, a kiséretében lévő Kiro Gligorov elvtársat, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagját, Andrej Marinc elvtársat, a Szlovéniai KSZ KB Titkárságának titkárát, akik az RKP KB meghivására országunkban töltik pihenőszabadságukat.

A fogadásnál jelen volt Paul Niculescu-Mizil elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja és Ştefan Andrei elvtárs, az RKP KB titkára.

A megbeszélés során megelégedéssel hangsúlyozták a Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége közötti, a Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti szoros baráti és sokoldalú együttműködési kapcsolatokat. Kinyilvánították a kétoldalú politikai, gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatok bővitésének és elmélyitésének közös óhaját, kifejezve azt a meggyőződést, hogy a román—jugoszláv jóviszony fejlesztése mindkét nép javát a szocializmus és a béke ügyét, a nemzetközi megértést szolgálja.

A találkozón tájékoztatócserére került sor a két párt jelenlegi tevékenységéről és törekvéseiről.

Egyszersmind érintették a nemzetközi helyzet több közös érdekű problémáját, főként azokat, amelyeket az összeurópai biztonsági konferencia előkészitésére és összehivására vonatkoznak, s ezzel kapcsolatban kiemelték a két pártnak és országnak azt az elhatározását, hogy továbbra is hozzájárul a világ enyhülési és kooperációs légkörének stabilizálásához.

A találkozó meleg, baráti légkörben folyt le.

Nicolae Ceauşescu elvtárs hivatalos látogatást tesz Luxemburg Nagyhercegségben

Jean luxemburgi nagyherceg és Josephine-Charlotte nagyhercegnő meghívására Nicolae Ceauşescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke Elena Ceauşescu elvtársnővel együtt október 27-én és 28-án hivatalos látogatást tesz Luxemburg Nagyhercegségben.

Állandó őrségben...

A szokásos kórházi napiprogram papirja szerint Dr. Mihailovici Liliana munkaideje délután 1 órakor lejeződik be. De, mint este felé jöttemkor megtudtam, most is ott található a Szentannai Szülészeti Kórházban: ügyeletes szolgálatot tart. Igen jó diagnoszta hirében áll, akinek „gyakorlott szeme" csalhatatlanul észreveszi, hol is a „baj".

— Ó az! — int felénk az egyik ápolónő, s az udvari kispadon ülve elismeréssel könyvelem el a fiatal orvosnő „lefegyverző", vigasztaló, derűre hangoló készségét, amint egy újdonsült apával vált néhány szót a bejáratnál, aki fiúra számitott, s hát kislánya van...

Honnan ered ez a mosolyt keltő képesség, az a varázs, amellyel Mihailovici Liliana baráti hangulatot tud teremteni — nemcsak a kórházi gondozók és gondozottak körében, hanem még — a zordnak indult apák között is?

— Sokszor hallottam — meséli —, de leggyakrabban a gazdag tapasztalatú nagyanyáktól, hogy a leánygyermek cirógatása, ha lehet, még édesebb, balzsamitóbb mint a kisfiúé, s azt, hogy a leányok valahogyan „házhozhúzóbbak", no meg azt, hogy, ha jön az egybekelés — leányért fiút adnak.

Persze — szavak ezek, még ha igazak és találóak is. Varázslatos erejüvé a tartalmi sugalmazás: a belülről sugárzó őszinte emberszeretet teszi őket.

Mihailovici Liliana — kommunista. És a kommunista legfontosabb életeleme: a küzdelem.

Küzdeni azonban sokféleképpen lehet és kell. Nem lebecsülendő például az emberek rokonszenvének elnyerése, a tanulás, a művelődés ügyének történő megnyerése sem. És itt nemcsak az egészségügyi propagandára gondolok, amelyben a szentannai kórház, továbbá a poliklinika vezető és beosztott orvosai — beleértve természetesen Dr. Mihailovici Liliánát is — évek óta jelesül helytállnak. Politikában vesz részt az orvos akkor is, amikor — rendszerünk jóvoltából díjmentesen — betegeit kezeli, azzal a szeretettel, amely a párt és a nép közötti kapcsolatban minden területen megnyilvánul...

Tudásod annyit ér — amennyit az emberek számára gyümölcsöztetsz. Főleg a szakmádból, de általános ismereteid köréből is.

Irodalomról, képzőművészetről, s természetesen közegészségügyi-községépitési kérdésekről is jócskán beszélgettem Mihailovici doktornővel, s már fölöslegesnek tartottam megkérdezni, hogy mennyire lelkesedik értük, hiszen meggyőződhettem, hogy hazánk e területeinek fejlődése is szivügye. A zenéről így vall:

— Brahms egyes szerzeményei és Liszt Ferenc révén kerültem közel már gyermekkoromban a magyarok lelki világához. De az is csak természetes, hogy a román zene nagyjaiért rajongok és szeretem a német és más zeneszerzőket is... Temesváron van a lakásom („navétázom"), s ennek előnye is van, az, hogy minden héten elmegyek a koncertre.

Szakmai ismereteit állandóan gyarapitja, hallgatókat vonz maga köré, majd maga is hallgatja, olvassa, érzékeli a szépet és a jót, hogy aztán mindezek terjesztését ma ott folytassa, ahol tegnap abbahagyta.

De hisz — lényegében — nem hagyja ő abba soha!

Nemcsak az életekért munkálkodik, de az élet állandó szépitéséért is végzi tevékeny őrségét...

S. L.

SPORT

Sakk: A 15. játszma

Ez a játszma a támadás és a védekezés szinte harmonikus képét mutatja. A Fischer által gyalogaldozatok árán megbontott egyensúlyt (meggyengült világos királyállás) Szpasszkij igen pontos védekezéssel (a b7 futó lekötésével) helyreállítja.

Szicíliai védelem
Szpasszkij — Fischer

1. e4, c5 2. Hf3, d6 3. d4, cd4: 4. Hd4:, Hf6 5. Hc3, a6 6. Fg5, e6 7. f4, Fe7 (Eltérés a 11. játszmában alkalmazott 7. —, Vb6 8. Vd2 Vb2: gyalognyeréses változattól amelyben az amerikai nagymester gyors vereséget szenvedett.) 8. Vf3, Vc7 9. 0-0-0, Hbd7 10 Fd3, b5 11. Bhe1, Fb7 (Sötét nem kívánt belemenni a 11 —, b4 12 Hd5, ed5: 13. ed5: bonyodalom dzsungeljébe fejlődésének befejezése előtt. A kockázatvállalás egyik nagymester játékában sem lépi túl az egészséges határokat.) 12. Vg3, 0-0-0 13. Ff6:, Hf6: (Felmerül a kérdés, vajon miért nem a természetesnek látszó 13. —, Ff6:-tal válaszolt sötét, ami védi a g7 gyalogot és támadja a d4 huszárt? Ennek oka valószínüleg az volt, mert sötét tartott a 14. Fb5:! áldozattól amely rendkívül esélyes játékhoz juttatta volna a világost.) 14. Vg7:, Bdf8 15. Vg3, b4 16. Ha4, Bhg8 17. Vf2, Hd7 18. Kb1, Kb8 19. c3, Hc5 20. Fc2, bc3: 21. Hc3:, Ff6 22. g3 h5 23. e5, de5: 24. fe5: Fh8 (Rossz lett volna 24. —, Fe5: mert arra 25. Hdb5!, ab5: 26. Hb5: után a sötét vezér nem védheti az e5 futót és a világos támadásban marad.) 25. Hf3 Bfd8 26. Bd8: +, Bd8: 27. Hg5 (E változat előtt aligha volt kitérés, mert a sötét Hd7 túlsúllyal támadta volna az e5 gyalogot.) 27. —, Fe5: 28. Vf7+, Bd7 29. Vh5:, Fc3: 30. bc3:, Vb6+ 31. Kc1, Va5 32. Vh8+ Ka7 33. a4, Hd3+ 34. Fd3:, Bd3: 35. Kc2, Bd5 (világos egy nagyszerű húzással felkínálja a tisztet, mivel 36. —, Bg5: után 37. Vd4+ majd Be6: jönne és nem látni a sötét nyerését a csökkent anyag mellett.) 36. Be4!, Bd8 37. Vg7!, Vf5! 38. Kb3, Vd5+ 39 Ka3, Vd2 40. Bb4 Vc1+ (A játszma itt függőben maradt.) 41. Bb2, Va1+ 42. Ba2, Vc1+ 43. Bd2, Va1+ és döntetlen itt a sötét nem játszhatott 42. Ba2-re Vd1-et, mert arra ismét 42 Bb2 majd Bd7-re 44. Ve5! jött volna, igen hatásos védő és támadó pozícióval. Fischer ezt már nem vállalta és kényteten volt örökös sakkal döntetlent tartani.

Hét végi sportműsor

STADION

Tájékozódási futás

A jubiláris tájékozódási futóversenyek első napján a Veteránok Kupáját rendezik a Kladova völgyében, 7.00 órától.

VASARNAP

Tájékozódási futás

A felnőttek (7.00) és a pionírok (8.00) Zaránd Kupáját, valamint Lippa Város Kupáját (9.00) és az országos felnőtt csapatbajnokság első szakaszát (7.00) rendezik a Kladova völgyében.

Labdarúgás

B osztályú találkozó: CFR — Temesvári Politehnica (CFR stadion, 12,30 óra). **C osztály:** Vagonul — Electromotor (CFR stadion, 10.45) és Constructorul — Lupényi Minerul (Constructorul pálya, 11.00). **Országos ifjúsági bajnokság:** CFR — Politehnica (CFR, 14.00) és UTA — Resicai CSM (Indagrara, 13.00).

Területi bajnokság: Vinga — Lippa, Kürtös — Dorobánc, Ineui Victoria — Foresta, Szerszámgépgyár — Chişineu Criş (FZ, 10.00), Beliu — Sebes, Libertatea — AS Victoria (10.30), Şiriana — FZ, Pécska — Pankota.

Municipiumi bajnokság: Aluniş — Mureşul, Zimándköz — Vörös Trikó, Szépfalu — Motorul, Fintinele — Villám, Fakert — Arădeanca, Vladimirescu — Indagrara, Hermesz — Tisa Nouă (Mikelaka, 10.00).

Ma délután:

UTA—Kolozsvári CFR

Ma délután az UTA stadionban barátságos labdarúgó-mérkőzést rendeznek. A textilgyáriak, felhasználva a bajnokság félbeszakadását (válogatottunk Ausztriával játszik Craiován), a Kolozsvári CFR csapatát látják vendégül. Az elökészületi találkozó 17.00 órakor kezdődik.

Fischer-világbajnok

Pénteken befejeződött Reykjavikban Borisz Szpasszkij szovjet és Robert Fischer amerikai nagymester mérkőzése a sakkvilágbajnoki címért. Az új világbajnok Fischer lett, aki 12,5—8,5 arányban nyerte meg a mecscset. A 40. lépésnél függőben maradt 21. játszmában Fischernek volt helyzeti előnye, s Szpasszkij pénteken, játék nélkül feladta a partit.

Ilie Năstase sikerrel kezdett Forest Hills-ben

NEW YORK (Agerpres).

Ilie Năstase román teniszbajnok győzelemmel kezdte Forest Hills-ben az Egyesült Államok nemzetközi „open" teniszbajnokságát.

A férfi egyes első fordulójában Ilie Năstase a venezuelai Jairo Velascoval mérkőzött és 6:0, 6:2, 6:0 arányban fölényesen győzött. Heves küzdelmet vívott két ausztráliai játékos: Fred Stolle és Roy Emerson. Stolle 6:7, 6:4, 6:2, 6:2 arányban győzött. A spanyol Orantes az új-zélandi Jeff Simpsont győzte le 7:5, 6:2, 6:2 arányban, az amerikai Arthur Ashe pedig a pakisztáni Haroon Rahim ellen győzött 6:3, 6:3, 4:6, 7:5 arányban.

HIRDETÉSEK

Alkalmazásban nem lévő lakbérfizetők figyelmébe!

A Helyi Gazdasági és Köz igazgatási Bizottság rendelkezésének megfelelően 1972 szeptember elsejétől azokat a házbéreket, amelyeket nem vonnak le a vállalatok fizetési listáján, a víz, csatornázás, központi fűtés, köztisztaság díjaival együtt közös számlán az IJEA vételezi be. Az 1972 szeptember elsejéig be nem fizetett régebbi házbéreket továbbra is az ILLA Köztársaság útja 55. szám alatti pénztárába kell befizetni.

A nem lakóterületekért fizetett béreket továbbra is az ILLA-hoz kell befizetni. (907)

A Bukaresti Fémbegyűjtő Vállalat

aradi kirendeltsége

Cimpul Tineretului utca 1

sürgősen alkalmaz

— **hat rakodómunkást az aradi kirendeltséghez**
— **két rakodómunkást az ineui lerakatba**
— **egy 3. kategóriájú fémválogatót (fémipari képzettséggel) az ineui lerakatba**
— **egy közúti traktorost**
— **egy főraktárnokot az ineui lerakatba**

Alkalmazási feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es törvény értelmében.

Felvilágosítások a kirendeltség központjában és az 1-66-74, 1-67-01 telefonon. (906)

OLVASD ÉS TERJESZD a Vörös Lobogót!

HETI TV MŰSOR

Szeptember 3, vasárnap.

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pionîroknak. 10.00 Falumúsor. 11.00 Olimpiai játékok — lovaglás. 12.00 A haza védelmében. 12.30 Magyar nyelvű adás: Kovászna megye szénbányászai között. Vári Attila és Mircea Bogdan riportja; A Körös forrásánál. Banner Zoltán és Szabó Tamás riportja; A marosvásárhelyi Pedagógiai Intézet kórusának műsora; Vendégh Vince egyetemi tanár virustani kutatásai. Rostás Zoltán riportja; Levelek Annához. Gozsdu Elek műveiből előad Kiss Ildikó, a Nagyváradi Állami Színház művésznője; Zenei-koreográfiai műsor; Gyermekeknek. 14.00 360 fok. 14.55 Olimpiai játékok. 17.45 A civil — ifjúsági folytatásos film. 18.20 Olimpiai játékok — atlétika: 50 kilométeres gyaloglás, 10 000 m, 800 m női. 19.15 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét riportja. 20.20 Tick, tick, tick... — játékfilm. 21.50 San Marino. 22.15 Híradó. 22.20 Olimpiai játékok: súlyemelés cselgáncs, toronyugrás — férfiak.

Szeptember 4, hétfő.

15.00 Olimpiai játékok — az előző napi események összefoglalása. 16.30 Atlétika. 18.55 Hirdetések. 19.00 A hét képekben. 19.20 1001 este 19.30 Híradó. 20.00 Reflektor. 20.15 Suceavai tájak — hangverseny. 21.05 Értelem és érzékenység — folytatásos film. 21.55 Műsorismertetés. 22.00 24 óra. 22.30 Olimpiai játékok.

Szeptember 5, kedd.

9.00 Telex. 9.05 Florica Duma bihari népdalokat énekel. 9.20 Köszöntlek, Germain — (ismétlés). 10.00 Angol nyelvtanfolyam (14. lecke). 10.30 Olimpiai játékok (Az előző napi események összefoglalása). 12.00 Híradó. 15.00 Olimpiai játékok — Lovaglás. 18.00 Otthonunk. 18.40 Olténiai népdalok. 18.50 A nemzetközi munkamegosztás és a nemzetek gazdasági-társadalmi fejlődése. 19.15 Műsorismertetés. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Tudor Arghezi és Lucian Blaga költeményeiből. 20.15 Carlo Goldoni A hazug című színműve. 22.05 Utazás Föld körül: Szovjetunió — Üzbegisztán. 22.25 24 óra. 22.45 Olimpiai játékok.

Szeptember 6, szerda.

9.00 Telex. 9.05 Tv-riport (ismétlés). 9.25 Egy élet egy eszméért: Edison (a II. rész ismétlése). 10.00 Orosz nyelvtanfolyam (14. lecke). 10.30 A szomorú hercegnő (ismétlés). 12.00 Olimpiai játékok (Az előző napi események összefoglalása). 13.00 Híradó. 17.30 Népzene. 17.45 Mezőgazdasági hírek. 18.15 Olimpiai játékok — Atlétika. 19.10 Pronoexpressz-húzás. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.05 Műsorismertetés. 20.10 Közelkép. 20.30 A hercegnő — svéd játékfilm. 22.00 Tudományos kilátó: A Basgan-effektus. 22.15 Ruxandra Ghiaţă énekel. 22.30 24 óra. 23.00 Olimpiai játékok.

Szeptember 7, csütörtök.

9.00 Telex. 9.05 Románia a nagyvilágban (ismétlés). 9.35 Aşchiuţă barátai. 10.00 Francia nyelvtanfolyam (16. lecke). 10.30 Tanulók enciklopediája. 11.00 Filmmúzeum — A hercegnő (ismétlés). 12.30 Olimpiai játékok (Az előző napi események összefoglalása). 13.45 Híradó. 15.00 Olimpiai játékok. 16.55 Atlétika — 100 m gátfutás, döntő. 17.05 Hirdetések. 17.15 Képzőművészet. 17.30 Magyar nyelvű adás: A nagy szocialista verseny hírei; Majtényi Erik jegyzete; Művelődési tömegmozgalom Arad megyében — riportfilm. 18.30 A jövő, mint a jelen dimenziója. 19.00 Döntés és cselekvés — egyenes adás a brassói Traktorgyárból. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Műsorismertetés. 20.05 Fiatalok önmagukról. 20.35 Humor: Kalandok a kőkorszakban. 21.00 Olimpiai játékok. 22.50 24 óra.

Szeptember 8, péntek.

9.00 Telex. 9.05 A döntéstől a cselekvésig (ismétlés). 9.25 Népzene. 9.45 Tudományos kilátó (ismétlés). 10.00 Német nyelvtanfolyam (15. lecke). 10.30 Rajzfilm. 10.40 A jövő, mint a jelen dimenziója (ismétlés). 11.10 Humor: Kalandok a kőkorszakban (ismétlés). 11.35 A tenger fia (ismétlés). 12.00 Részletek a vasárnapi szórakoztató műsorból. 12.30 Híradó. 12.45 Olimpiai játékok. 14.30 Férfi röplabda — egyenes adás Münchenből. 17.30 Olimpiai játékok. 19.10 Lottó-húzás. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Emberek és tettek — riport a kolozsvári Porcelángyárból. 20.15 A bolgár televízió ajándékműsora Bulgária nemzeti ünnepe alkalmából. 22.30 24 óra. 23.00 Olimpiai játékok.

Szeptember 9, szombat.

9.00 Telex. 9.05 Mindenki könyvtára. 9.50 Háziasszonyoknak. 10.05 Enciklopédia (ismétlés). 10.50 Emberek és tettek (ismétlés). 11.05 Szórakoztató műsor (ismétlés). 12.00 Híradó. 14.20 Olimpiai játékok. 15.25 Szórakoztató zene. 15.55 Olimpiai játékok. 18.15 Német nyelvű adás. 19.00 Avram Iancu. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Mannix — folytatásos film. 20.50 Olimpiai játékok. 23.00 Híradó. 23.10 Olimpiai játékok — a labdarúgás döntőjének második félideje. 23.55 Kézilabda-döntő.

Sürgős feladat: A BÚZAVETŐMAG BIZTOSÍTÁSA

Ilyenkor nyár végén, ősz elején megsokszorozódnak a földművelő ember gondjai. Nagy volumenű terményt kell betakarítani, elraktározni. Ezen túlmenően a jó gazdáknak felelősségérzettel kell készülniök a jövő évi bőséges gabonatermés előfeltételének biztosítására. Nyilvánvaló, hogy valamennyi állami és szövetkezeti gazdaságban a vezetők és szakemberek szem előtt tartják az Országos Pártkonferenciának a mezőgazdasági termelés növelésére vonatkozó célkitűzéseit, azt a fontos feladatot, hogy a hektárhozamok növeléséért mindenütt maradéktalanul ki kell használni a rendelkezésre álló és nem eléggé kiaknázott tartalékokat.

Több éves gyakorlati tapasztalat bizonyítja, hogy a magas búzatermés elérésében egyik igen fontos és alapvető tartalék a **VETŐMAG.** S hogy ez mennyire így van, arra a legkézenfekvőbb bizonyíték az olari-i, a şiriai Podgoria és Siriana, a kürtösi Lumea nouă, a dorobánci, a feketegyarmati és más termelőszövetkezetek ezévi magas búzatermése.

Kétségtelen, hogy az egyre növekvő hektárhozamok egyik alapvető titka a vetőmagban rejlik, ami az első számú feltétel a földek termőerejének kihasználásához, a termelés egyéb költségeire fordított befektetések megtérüléséhez. Ebből adódik tehát, hogy egyetlen gazdaságban sem szabad sajnálni a fáradságot és az anyagi ráfordítást, amikor az őszi vetés előkészületeivel kapcsolatban felmerül a jó minőségű és elegendő mennyiségű vetőmag biztosításának a kérdése. Jelenleg minden búzatermesztő gazdaság szakembereinek — elsősorban a főmérnököknek — legfontosabb feladatuk az őszi vetésterületek kijelölése, véglegesítése, szoros összefüggésben a termesztendő vetőmagfajtákkal. A napokban megtartott búzatanácskozás keretében a törvényes rendelkezéseknek megfelelően meghatározták a megyénkben termesztendő őszi gabonafajtákat is. Ugyanakkor felhívták a gazdaságok vezetőinek és szakembereinek figyelmét minden olyan vetőmag mellőzésére, amelyeknek az eredete, fajtája ismeretlen vagy bizonytalan. Ezen az őszön a vetésre kerülő búzafajták között szerepel a hagyományos és a legnagyobb területet kitevő Bezosztája mellett az Aurora, a Dacia és a Lovrin 10.

Hogy ki milyen fajtát termeszt, azt a helyi viszonyok határozzák meg. A vetésre kerülő fajtát a fentiek közül a termelőgazdaságok szakemberei választják ki. Szükségesnek tartom megemlíteni — és erre különösen felhívjuk termelőszövetkezeteink vezetőinek figyelmét: egy-egy gazdaságban legalább két fajta búzát termesszenek. Örvendetes, hogy megyénk termelőszövetkezeteiben behatóan foglalkoznak a szükséges vetőmag biztosításával. A régi, elavult fajták becserélése mindenütt folyamatban van. A magellenőrző laboratóriumban is teljében a munka. Eddig csaknem 10 000 tonna vetőmagnak végezték el az elemzését. Sajnos, ebből a mennyiségből több mint 2 500 tonnának a próbáját vissza kellett küldeni, mivel különböző, de alapos okokból — nem megfelelő tisztaság, alacsony csíraképesség, penészfertőzés stb. — kifolyólag nem feleltek meg a biológiai követelményeknek. Rossz minőségű magpróbát küldtek a mikelakai, a mácsai, a kisperegi, a nagylaki Mureşul, a vadászi, a grăniceri-i, a socodori, a zarándi, a mocreai, a simándi, a Birchişi-i és más termelőszövetkezetekből. Nem lehet elhallgatni azt sem, hogy a pécskai Ogorul, a nagylaki Victoria, a szemlaki, a sajtényi, a székesúti és a vingai gazdaságokból még mindig nem küldték be a vetőmagpróbát a laboratóriumba.

A fentiekből kitűnik, hogy megyénk termelőszövetkezeteiben van még tennivaló bőven, a búzavetőmag biztosítását illetően.

A vetési időszak közeledik. Ezért hát gondot kell fordítani a meglévő vetőmag kedvező biológiai és termesztési értékének a megőrzésére, egészen a vetésig. Erre annál is inkább fel kell hívni a figyelmet, mivel több termelőszövetkezetben nem a legjobb körülmények között tárolták a vetésre előkészített búzát, árpát. Előfordult, hogy a gabonában sok volt a gyommag s az esőzések miatt még mindig igen magas a szemek víztartalma. Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a kisperegi, a zimándi, a radnai, a bruznici, a şiştarováţi és más termelőszövetkezetekben még a mai napig sem kezdték meg a vetőmagvak tisztítását. Pedig nagyon fontos, hogy a gyommagvakkal, idegen anyagokkal szennyeződött, beteg vagy sérült szemekkel, magas nedvességtartalommal tárolt vetőmagkészletekre nagy figyelmet fordítsanak minden termelőszövetkezetben, mert megtörténhet, hogy az így tárolt vetőmag egy részét különféle gombabetegségek, állati kártevők támadják meg s a mag ilyen körülmények közt elveszíti biológiai értékét, magas termőképességét. Ezt a jelenséget a szakember a gabona színéről, fényéről, szagáról és egyéb külső jelekről veheti észre. A megtisztított vetőmagot a szakember vizsgálja át alaposan, tárolják vékony garmadában, külön minden egyéb gabonától, a fajtát, mennyiséget, tisztasági állapotot feltüntető táblácskával ellátva. A vetés kezdetéig állandóan ellenőrizzük, szükség szerint időként el kell végezni az állapotolást, szellőztetést, nehogy a szemek magas nedvességtartalma miatt befülledjenek s esetleg elveszítsék csíraképességüket. A gondosan tárolt, vetésre bármikor készen álló vetőmag legyen meg akkor is minden gazdaságban, ha ennek egy részét később jobb fajtára akarják becserélni. Ám tudni kell, hogy az ilyen gabonát más célra semmi szín alatt nem szabad felhasználni.

SZILÁGYI GYÖRGY mérnök

A jövő évi gabonatermés gondjai

Eredményesen zárták az első félévet

(Folytatás az 1 oldalról)

s még augusztusban befejezték a nyári szántásokat.

Amint azt a gyakorlat igazolta, a gépesítőkre háruló feladatok rendszeres nyomonkövetése oda vezetett, hogy félévi tervmutatóikat 128 százalékban teljesítették, vagyis az előirányzott 3,4 millió helyett 4,5 millió lejt valósították meg. Mi több, az mgá tevékenységi körzetébe tartozó termelőszövetkezetekben dolgozó 19 alegység mindegyike túlhaladta tervmutatóit, amelyeknek 105—220 százalékban tettek eleget. A legjobb példákkal a gáji (220 százalék), a nagyvárjasi (160 százalék), a buzsáki (150 százalék), az alunişi (135 százalék), az ujaradi (128 százalék) szekciók haladnak az élen. Az említett teljesítmények eléréséhez igen nagy mértékben hozzájárult Corici Nicolae, Gabor Ioan, Socian Augustin, Spinosu Nicolae és a többi alegységvezető, akik kompetens irányításukkal, szoros kapcsolatban a gazdaságok vezetőivel, arra törekedtek, hogy folyamatosan biztosítsák a gépi felszerelések üzemképességét, a különböző munkálatok idejében történő elvégzését. Az összes traktorosok közül a legjobb eredményt Cismădie Ştefan és Ghiran Simion a buzsáki szekcióról nyújtották, mivel 1972-es egész esztendei jövedelmi tervüket már az év első hat hónapjában 59, illetve 47 000 lejjel teljesítették. Hozzájuk hasonlóan jól dolgoztak Bobócs Ernő, Pătrunjel Iosif, Schlet Antal, Ilea Rusalim, Nagy Mihály, Csik János és mások, akiknek sikerült a gépi felszerelések üzemképességének állandó biztosításával jó minőségű és nagy mennyiségű munkát végezniök s ezáltal teljesíteni tervmutatóikat.

A gépesítési állomás munkaközösségének jó gazdaszellemére vall, hogy a többletjövedelem realizálásával nem hogy túlhaladták volna költségvetéseiket, hanem mintegy 450 ezer lejt takarítottak meg. Ez annak tudható be, hogy a tavalyi első félévi teljesítményekhez viszonyítva idén növekedett a munkatermelékenység s a gépesítők átlagban 1014 lejjel termeltek többet, mint az elmúlt esztendőben. Ilyen arányban növekedtek az átlagfizetések is, ugyanis a múlt évi 1518 lejes havi keresethez viszonyítva idén 1638 lej jutott valamennyiöknek. A mechanikusok tevékenységére jellemző az is, hogy csökkentették az egy hantrira eső üzemanyagfogyasztást és a gumiabroncsok felhasználását is.

Am a sikereket hiányosságok is tarkították, ami főként a fegyelem lazulásában nyilvánult meg. Míg tavaly az év első hat hónapjában 1152 igazolatlan órát könyveltek el, idén ez a szám 2121-re emelkedett. Voltak gépesítők, mint például Mihet Traian, Ionaş Gheorghe, Hangost Henrik, Ştefea Traian, Popa Gaspar, Budea Pavel, Tătaru Ioan, Bartos János, Roxin Florea és mások, akik későn álltak munkába, számtalan esetben meg sem jelentek a munkahelyen, egyéni célokra használták az erőgépeket, pazarolták az üzemanyagot stb. s ez összegezve 84 800 lej kárt okozott. Igaz, az mgá dolgozóinak bizottsága hatékonyan közbelépett, pénzbírságban részesítette a hanyag munkásokat, sőt néhánynak közülük a munkaszerződését is felbontották. Habár a buzsáki, a gáji, az iratosi, és a növényvédelmi alegységek 16—95 000 lejt takarítottak meg, de mindezt rontotta az alunişi, a Tisa Nouă-i és frumuşeni-i szekciók eredménye, amelyek ugyan túllépték jövedelmi tervüket, de 54—138 000 lejes ráfizetéssel dolgoztak. Ha nem lett volna a sok hiányzás, és az említett pazarlások, az mgá jövedelmi mutatóit még 84 800 lejjel tetézhették volna. Ez pedig nem mindegy! Hisz a jó gazda minden lejt ésszerűen oszt be és figyelemmel kíséri annak hatékonyságát. Véleményünk szerint igazságosnak tekinthető a vétkesek szankcionálása, de az említett hiányosságok mielőbbi felszámolása érdekében sokkal több és állandó politikai nevelő munkát kellett volna kifejteni, főként a fiatal gépesítők körében. De e fontos tényezőt mellőzték, az alegységvezetőkre bízták, ahelyett, hogy az arra illetékes szervek végezték volna.

Eredményekben gazdag volt az első félév, de a másodikban megnövekedett feladatok hárulnak valamennyiükre, főként a késeiek betakarítását, az ősziek vetését, a mélyszántások végzését illetően. Azért, hogy maradéktalanul valóra váltsák feladataikat és a tervszerűsített ezer lej jövedelmet minél kisebb ráfordítással érjék el, okulva a hiányosságokból, a legmesszebbmenő aprólékossággal készüljenek az őszi kampányra. Üzemképessé tették a napraforgó és kukorica betakarító kombájnokat, az alapműveleteket végző és magágyelőkészítő felszereléseket. Minden alegységnek és traktorosnak megszabták kollektív és egyéni feladatait. Ezután is azon lesznek, hogy csökkentsék a hiányzások számát, a befektetéseket, gazdaságosan bánjanak az üzemanyaggal, s növeljék a munkatermelékenység mutatóit. És ha sikerül teljesíteniök mindazt, amit maguk elé tűztek, év végén még jobb eredményekről számolhatnak be, amihez mi is sok sikert kívánunk.

Megkezdték a a takarmányok vetését

Alig tértek pihenőre a kalászosgabonabetakarító gépek és máris helyükbe léptek az alapműveleteket végző felszerelések, melyek a nyári szántásoknál, az őszieknek magágyának előkészítésénél tevékenykednek. Szövetkezeti gazdaságaink tagjait, vezetőit nem csupán az idei takarmány biztosítása foglalkoztatja, hanem az is, miként alapozzák meg a jószágtenyésztés jövő esztendei termelési feltételeit, azért, hogy több állati termék előállításával határidő előtt valóra váltsák ötéves tervünk előirányzatait. Dicséretet érdemelnek az erdőhegyi mezőgazdasági termelőszövetkezet dolgozói, akik idejében hozzáfogtak az ősszel vetendő takarmányok magvainak földbe juttatásához s eddig az előirányzott 80 hektárból 55 hektárba szórtak magot a gépek. Rusu Aurelnek, a gépesítési alegység vezetőjének irányításával Bíró Ferenc és Zöldi András traktorosok a magágyelőkészítésnél és vetésnél a legjobb minőségű munkát végezték. Ezt megelőzően a többi gépesítő gondoskodott az említett földterület tápanyagpótlásáról és idejében kiszórták, alászántották a foszfortartalmú műtrágyákat. Hasonlóképpen cselekedtek a Ţipari I. gazdaságban is, ahol 40 hektár őszi rozsot és 18 hektár lucernát vetettek eddig. Mindkét termelőszövetkezetben, ahogy az idő engedi, folytatják e műveletet s a kalászosok vetésének beindulása előtt befejezik az előirányzott területen a takarmányárpa és a rozs magvainak földbe juttatását.

Cora—1200 és a többiek

A fővárosi Semănătoarea gyár szakemberei újabb technológiai javításokat eszközöltek az üzemben gyártott mezőgazdasági gépeken és berendezéseken. Ezek közé tartozik a rövidesen gyártásra kerülő Cora—1200 kombájn — a Gloria C—12 korszerűsített változata — és az SPC—6 típust műszakilag felülmúló két új vetőgép-prototípus.

A Cora kombájn üzembiztosabb, jobb minőségű és a teljesítmény szempontjából is felülmúlja elődjét. A technológiai megoldások révén kiküszöbölték egyes alkatrészeket és kevesebb idegen anyag kerül a vetőmag közé. A műszaki javítások révén a kombájn önsúlya mintegy 200 kilóval csökkent. A vezetőfülkével és az irányító karok jobb beosztásával könnyebb lett a gép ellenőrzése működés közben.

Az SPC—6 vetőgép első tökéletesített változata lehetővé teszi a munkasebesség meggyorsítását. Ezenkívül minden gépnél 100 kiló fémanyagot takarítanak meg.

Az SPC—6 második változatának munkasebessége szintén nagyobb a jelenleg sorozatban gyártott gépénél, s a munka is szaporább. A magelosztó ládák kapacitása is 50 százalékkal nagyobb. Ennél a változatnál is hozzávetőleg 100 kilóval kevesebb fémet használnak fel.

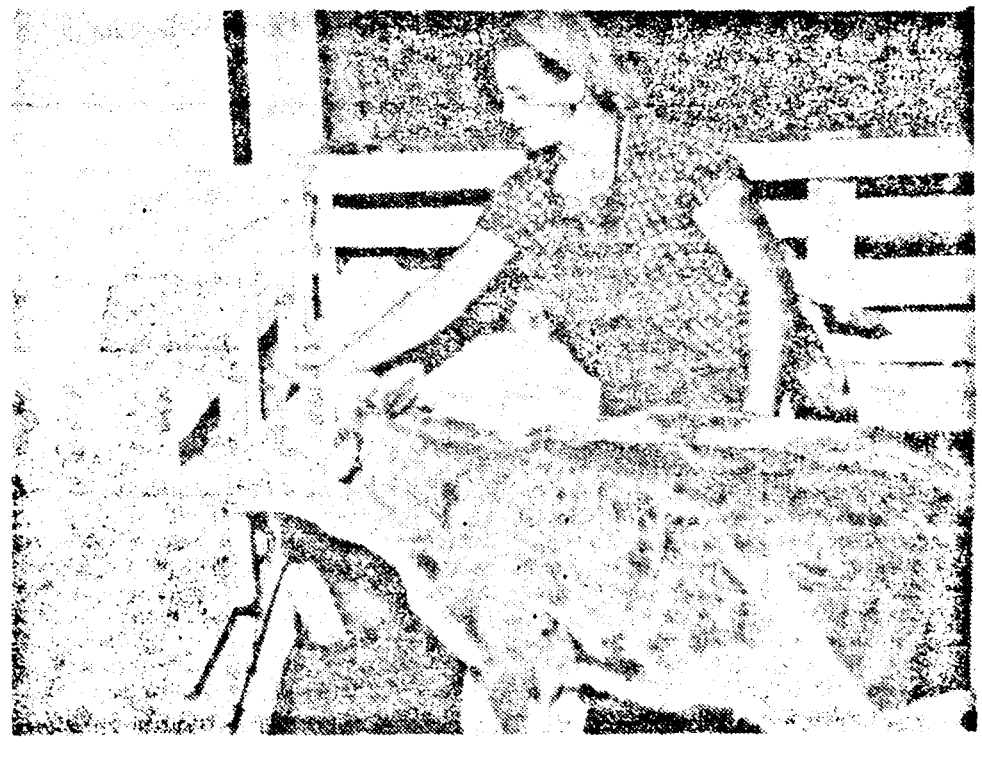

Kovács Anna a pécskai Avintul termelőszövetkezet borjúgondozója évek óta dolgozik a fejőstehén-farmon. Amint az képünkön is látható, szeretettel, hozzáértéssel végzi a kis jószágok etetését. (HODREA IOAN felvétele)

József Attila és a román költészet

„Magyar költő poéta s proletár,
magáénak vall népem s nemzedékem!"
(Veronica Porumbacu: József Attilához)

A Téka sorozat most megjelent kis kötete*) a nagy magyar proletárköltő és a román irodalom kapcsolatait részletezi. A kötet — számottevő tudományos értéke mellett — valamennyi verskedvelő olvasóhoz szól. Mózes Huba tartalmas előszavában egyrészt a műfordítás elvi kérdéseit, másrészt József Attila műfordítói munkásságát taglalja, különös tekintettel a román költészet tolmácsolására. Megtudjuk, hogy a tragikus sorsú költő korai halála miatt műfordításainak jelentős száma torzóban maradt, de műfordítói hagyatékában fő helyet a románból átültetett versek foglalják el. Megszólaltatta anyanyelvén többek között Tudor Arghezi, Radu Boureanu, George Coşbuc, Ovidiu Densusianu, Mihail Codreanu, Zaharia Stancu, Ilarie Voronca és még számos, kevésbé ismert nevű, kortárs román költő művét. Jóllehet csak kis mértékben ismerte a román nyelvet, költői hitvallása a „rendezni végre közös dolgainkat" arra késztette, hogy a román sajtoattasé segítségével — ahonnan a nyersfordításokat szerezte meg — csaknem szószerinti hűséggel, de művészi tökélyre is törekedve műfordításaival is hozzájáruljon a két nép kapcsolatainak, barátságának elmélyítéséhez. Román költőtársai, Eugen Jebeleanu, Mihai Beniuc és mások, már a harmincas évek közepén válaszolnak a nagy proletár költő ez irányú törekvéseire: ekkor jelennek meg az első román nyelvre fordított József Attila versek, amelyeket évről évre újabbak követnek.

A most megjelent kétnyelvű kisantológia első részében József Attila román műfordításaiból találunk szemelvényeket. Kiemelkedik közülük George Coşbuc Noi vrem pământ című híres versének tolmácsolása, de sikerrel adja vissza Radu Boureanu, Ilarie Voronca formabontó verseinek szabad képzettársításait is.

A második rész a román nyelvre fordított József Attila versekből nyújt ízelítőt. A költemények (Tiszta szívvel, Külvárosi éj, Mama, A Dunánál, Ars poetica, Hazám stb.) eredeti szövege mellett a fordítások két-két változatát olvashatjuk Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu és Veronica Porumbacu tolmácsolásában. Irodalmár, szakember számára hasznos időtöltés, érdekes „csemege" a háromféle (a magyar és a két román) szöveg összevetése, jóllehet a tanulmányozás végeredményeként kétségkívül megállapítható, hogy mindhárom román költőnek sikerült híven visszaadnia mind a versek eredeti gondolatait, mind formai elemeit.

A továbbiakban az In memoriam gyűjtőcím alatt közölt, József Attila emlékének szentelt versekben Veronica Porumbacu, Eugen Jebeleanu, Aurel Rău meleg szeretettel, szívhez szóló szavakkal idézi föl a nagy magyar költőtárs alakját.

A kötet végi részletes nagyfokú igényességgel összeállított könyvészeti adalékokat — Réthy Andor munkája — irodalomkutatók, szakemberek hasznosíthatják tevékenységükben.

*) József Attila és a román költészet. Kétnyelvű kisantológia. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1972.

Hamarosan megjelenik a Kriterion gondozásában a **Kalevala.** Nagy Kálmán, a nemrég tragikusan elhunyt fiatal költő- és nyelvtudós fordításában. A mű több mint tíz évi munka eredménye és az eddig közölt részletek nagy sikere azt bizonyítja, hogy az olvasóközönség örömmel fogja fogadni ezt az értékes művet.

— **Thúry Zoltán: A legszegényebb áldozat** című műve, amelyben a századforduló világába vezeti olvasóit. Bemutatja a szegények, a nyomorgók és megalázottak sorsát. Hőseiben mégis él már az új, igazságosabb világ eljövetelébe vetett hit.

— **Kincses Elemér: Bekötött szemmel** című novelláskötete. A szerző foglalkozása színész, de e kötet művei azt bizonyítják, hogy egyben tehetséges író is.

A piros szemű kiskakas

Nem először látnak napvilágot az e kötetbe*) foglalt novellák. Felnőtt irodalomkedvelők számára többnyire jól ismertek. A Tanulók Könyvtára sorozatnak ez az új válogatása azonban ismételten hozzáférhetővé teszi a vérbeli novellista, Nagy István műveit az olvasó, s főként az iskoláskorúak számára.

A kötetbe foglalt novellák túlnyomó része felszabadulás előtti történeteket örökít meg. A szerző, származásánál fogva, saját keserű tapasztalatainak alapján ábrázolja a tőkés-földesúri rendszerben nyomorgók, megalázottak életét. Az 1932—33-ban — írói indulásakor — írott karcolatok: A csodabicikli, A jótékony prémeskabát, Csak halva szülessék, Szép gyermekkor, Az öreg Máté és a „Stop" Lezsnyó szegény akar lenni stb., nemcsak társadalombíráló mondanivalójuk folytán csengenek össze, hanem egy sajátos drámai motívum is egységbe illeszti őket: a jelzett írások szereplői a nyomornak és az elesettségnek azon a fokán állnak, amikor az iránt tanúsított esetleges jószándék, a segítőkészség is a visszájára fordul. Ez az ellentmondás nagy erővel megvilágított költői képeket, a társadalmi valóság elemeinek sűrítése pedig rendkívül kiélezett drámai helyzeteket teremt. Egy-egy kis karcolatában ott találjuk a tőkés-földesúri rendszer minden ellentmondását, egész kegyetlen, embertelen világát. Amint azt Sőni Pál a kötethez írott előszavában kifejti, ezek a drámai szituációk és a művek érzelmi-gondolati atmoszféráját szimbólummá sűrítő képek színpadi megelevenítésre is alkalmassá tennék e novellákat.

Sőni Pál értékes előszava egyébként a modern elemet mutatja ki — sikerrel és meggyőzően — Nagy István klasszikusnak vallott hagyományos felépítésű novellisztikájában. Tudományos fejtegetései, amelyek a kisebb tanulók számára kevésbé hozzáférhetők, sok új elemzési szempontra hívják fel a figyelmet. Ha ezeket vesszük tekintetbe, a Nagy István novellákat jól ismerők számára is élményt jelent azok újraolvasása.

*) Nagy István: A piros szemű kiskakas. Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár 1972.

Lucas Cranach világa

Idén 500 éve, 1472-ben született Lucas Sunder, Sonder, Maler vagy Müller (máig sem döntötték el eredeti nevét), aki szülővárosa, Cranach nevén vált világhírűvé. Életének több mint 80 éve alatt, Albrecht Dürer után, a XVI. század német festészetének legnagyobb egyéniségévé vált. Ha festészete nem is érte el Dürer univerzalitását, Grünewald drámaiságát Altdorfer költőiségét, mégis idősebb Cranach túltesz valamennyi német festőn, képeinek felszabadultságával, könnyedségével és humorával. Mint valamennyi kortársa, ő is megrészegült a reneszánsz és a vallási reformáció nyújtotta perspektivától, a valóság megismerésének és közlésének lehetőségétől. E generáció művészetének hátterét még a középkori német hagyomány képezi, de erre az alapra már az objektivitásból fakadó, az élet valóságát ábrázoló kép kerül. E kettősségből alakította ki a maga külön világát Lucas Cranach, e furcsa, paradoxális, megtévesztő világot.

Az ő képein Venus hideg, sima, vékony elefántcsontszobor, olyan, mint egy hidegfényű drágakő, nem a megszokott érzékiségében tündöklő istennő. Ugyanilyen utat jár be valamennyi modelljével: a legvisszataszítóbb arcra is odavarázsolja a virág harmatos üdeségét, s a fiatal, szép arcképekről is előtűnik a merevség, keménység vagy a vad szenvedély. A több változatban is megfestett bibliai legendái beillenek egy-egy középkori vadászjelenetnek, vagy egy meghitt családi zsánerképnek. Cranach megfordítja a világot: a szenteket megfosztja glóriájuktól, az egyszerűt, a mindennapit felemeli s mindezen gúnyosan mosolyog, sőt kacag, mint a diák egy jól sikerült csínytevés után. Ez idősebb Lucas Cranach, aki görbetükörből festette meg kora társadalmának valóságát, de az általa felvázolt képből mi, a XX. század emberei is magunkra ismerünk. Tiszta szívből élvezzük temperamentumos kitöréseit, azt a könnyedséget, amellyel átlépi a reneszánsz harmóniaeszményét, elcsúfítva a szépet és megnémesítve a rútat. Ez a tulajdonság emelte a német provincializmusból a művészet koronázatlan királyainak sorába, a reneszánsz legnagyobb művészei közé.

A Meridiane könyvkiadót dicséret illeti, hogy a most megjelentetett albummal (a szöveget Adina Nanu írta) megemlékezik Cranach születésének félezredes évfordulójáról. Ennyit feltétlenül megérdemel a nagy német festőművész.

UJJ JÁNOS

Krúdy boldogságkeresői

Ha nem Krúdyt olvassuk, a boldogság keresése — többé vagy kevésbé tisztázott — életcél gyanánt jelentkezik a hősök cselekedeteiben, gondolkodásában. A másodhajtású fűvek és szellőtől is lehulló levelek színeivel tarkított Krúdy-novellák világában „lebegő" hősök azonban csalhatatlanul érzik sőt, talán tudják, is, hogy a „kék madár" — számukra elérhetetlen magasságban röpköd. De beismerniük, bevallaniuk (akár önmagukban is) ezt, egyenlő volna lemondani — az elixírről.... Így azoknak, akik számára az élet reális, igazi örömélményei megfoghatatlanok, nem marad más, mint a „csodatevő" ital, amelynek megszerzéséért nem kell fáradozni (hiszen a reménytelen hajótöröttek szerint ez úgyis hiábavaló volna). S még csak kortyolgatniuk sem kell a Krúdy-hősöknek e bájitalból, hiszen a varázsnedű forrása éppen belőlük táplálkozik. De minthogy valójában lehetetlenség a tárgyi világot elvetniük vagy attól elkülönülniük, így (most már) természetszerűen adódik, hogy emlékezéseikben — amelyek nem adnak helyet cselekvésnek — a valóság szürkületét az álmokba ragadó illúziók és ábrándok fényével szövik át meg át.

— Az „életelixír" tulajdonképpen mindenkiben benne van, csakhogy eltérő hatásokat gerjeszt, Krúdy alakjaiban pedig egészen másfélét.

Nemcsak — a legcsapongóbb fantáziájú — Szindbád álma de a többi Krúdy-novella sem hasonlítható könnyen senki máséhoz. Az Ördög alszik*) c. kötetbe foglalt írások témáját, hangulatát, művészi eszközeit tekintve, párhuzamvonás céljából talán eszünkbe sem jutna — mondjuk — egy Jack London.

És emlékeim közül mégis az — az életét Toldi Miklósnyi erővel magához szorító — alaszkai aranyásó bukkant fel leggyakrabban (Az élet szeretetéből), amint most újra Krúdy és hőseink fanyarédesítő világában röpködtem vagy barangoltam...

SIMONFI IMRE

*) Krúdy Gyula: Az ördög alszik. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

Az oldalt BRAUCH MAGDA szerkesztette

Írói falurajz

„Én vagyok ez a könyv. De nemcsak én. Az a nép is, amelyhez tartozom, amellyel — vagy amelyekkel — összefűznek a borongató hiedelmek, varázslások, szokások, hitek, a népköltészet gazdag csillagos ege s a nyelv melynek egyes szavai a közös ősidőkből visszhangzanak ide." — vallja Horváth István írói falurajzának előszavában. Vall mint régész, történész, nyelvész, etnográfus, folklórista, de elsősorban mint költő, mert a MAGYARÓZDI TORONYALJA) tudományos és egyben szépirodalmi alkotás is. Szigorú tárgyilagosság, forráskritika tanúskodik a szerző tudós énjéről, a folklorisztikai és néprajzi anyag rögzítési módja a könyv stílusa ugyanakkor feltétlenül Horváth István szépírói világképének megértését segítik elő. Nem kevesebb, mint három évtizedes gyűjtőmunka nyomán látott napvilágot ez a hazai viszonylatban áttogó jellegét tekintve egyedülálló írói falurajz. Kolozsváron a Dacia Könyvkiadó bocsátotta nyomtatásban közkézre e gazdagon illusztrált monográfiát, amelyet a szerző a múltba vezető sokszínű útirajznak nevez. Horváth István a közvetlenül vagy a falu lakóin keresztül belülről ismert, átélt anyag hiteles rögzítését nyújtja. Annyira ragaszkodik a hitelességhez és főleg az eredetiséghez, hogy csak a néprajzi és népköltési gyűjtés befejezése és teljes feldolgozása után tanulmányozta a Magyarózdra vonatkozó tudományos adatokat közlő munkákat.*

Sajátosan egyéni elgondolásról tanúskodik a könyv szerkezete is. A népmesék osztályozásánál például nem a szokásos, világviszonylatban elterjedt, téma szerint történő rendszerezési szempont érvényesül. A fejezetek összeállítása, az illető mesét létrehozó kultúra, társadalmi korszak sajátos jegyeinek figyelembe vételével történt.

Horváth István életének több mint három évtizedét teljes egészében a Maros megyei, az Ozd patak völgyében húzódó, ezer léleknél kevesebb létszámmal rendelkező szülőfalujában, Magyarózdon töltötte. Számottevő irodalmi és közéleti munkásságának közepette ma is szívesen látogat el és hónapokat tölt évente a zárt, eldugott helyen lapuló, és ennél fogva sok néprajzi és népművészeti kincset megőrző helységben. Így e temérdek anyag alapos ismeretében annak tudós kompetenciával történő felmérése nyomán állapítja meg az író, hogy Magyarózda folklór- és nyelvjárási anyaga korántsem tekinthető teljesen kimerítettnek. A gyűjtés lezárása a könyv kiadását megelőző években csak ideiglenesen, gyakorlati szempontból történt.

Nem első ízben tár az olvasó elé Horváth István saját gyűjtéséből származó népköltészeti anyagot. A ZÖLDERDŐ FIA című mesekönyve már ismertté tette a költőnek a hazai folklórtermékek iránti érdeklődését. Ami új kötetének jellemző vonása az a rendkívül gazdag műfajskála, az egyes fejezeteken belül pedig a népi alkotások nagy száma. Nem véletlen, hogy egy régi szerelmi nóta kezdő sora alkotja a könyv címét is. Több mint 150 népdal, katonanóta és trélás ének szövegét találjuk a gyűjteményben. Már csak ez is elegendő anyagot szolgáltatna önálló kötet összeállításához, természetesen a szöveg és dallam egységének tiszteletben tartásával. Horváth István falumonográfiája kiegészítésre és folytatásra vár. A gyűjteménynek tehát arra kell ösztönöznie tudományág hivatásos és amatőr művelőit, hogy teljessé téve a hazai magyar irodalom egyik kiemelkedő alakjának, Horváth Istvánnak falurajzát lejegyezzék a kötetben található népdalok dallamát is. Ösztönző erővel hat e könyv továbbá a vidéken tevékenykedő, azaz a falu életével azonosult értelmiségiek alkotó munkájára is. Így utóbbi években az egyre élénkülő néprajzi és népművészeti kutatások kedvező légkörében elvárható hogy a helyi illetékesek minden faluban megtegyék az első lépéseket a folklór sokrétű anyagának összegyűjtése és feldolgozása érdekében.

SALAMON IDA

*) Horváth István. Magyarózdi toronyalja. Dacia könyvkiadó, Kolozsvár, 1971.

„Mindenki tudja, mi a teendője"

Két esztendővel ezelőtt bizony nem sok jót mondhattunk a Szerszámgépgyár fogaskerék részlegének pártalapszervezetéről. A rendszertelenül megtartott közgyűléseken alig-alig akadt felszólaló, a büró szektárisan dolgozott s nem igen vette figyelembe a kommunisták észrevételeit, javaslatait. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a tervfeladatok teljesítésével is adósok maradtak.

1970 októberében változás állt be az alapszervezet és a részleg életében. Uj vezetőség került mind az alapszervezet, mind a részleg élére. Változott-e a helyzet azóta? Változott, méghozzá gyökeresen.

Groşan Iosif, a jelenlegi alapszervezeti titkár ma már arról tájékoztat, hogy sikerült megjavítani a munkastílust s természetesen a gazdasági eredmények sem maradtak el. Egyébként a részleg most az üzem legjobbjai közé sorolható, a tervfeladatok és terven felüli felajánlások példásan teljesülnek.

De lássuk, mit is tett az új büró az alapszervezet életében kialakult nem kívánatos helyzet megszüntetéséért, a jobb légkör megteremtéséért?

— Mindenekelőtt helyreállítottuk a fegyelmet — tájékoztat Groşan Iosif. — A lehetőségekhez mérten igyekeztünk gyakorlatba ültetni a kommunisták javaslatait, figyelembe vettük észrevételeiket, de ugyanakkor megköveteltük, hogy ők is maradéktalanul teljesítsék a rájuk bízott feladatokat. Alapszervezetünkben minden feltételt megteremtettünk a véleményesere szüntelen fejlesztéséhez, ahhoz, hogy a pártlagok energiája egyetlen áradatban forrjon össze. Megválasztásunk óta arra törekedtünk, és törekszünk ezután is, hogy minden párttaggal világosan megértessük nemcsak azt, amit tennie kell, hanem azt is, hogy miként kell dolgoznia feladatainak teljesítéséért. Egyszóval, olyan légkört alakítottunk ki, hogy a kommunisták valóban érezzék: ők a gazdák az alapszervezetben. Lényegesen javult a büró és a részleg műszaki-adminisztratív vezetősége közötti viszony is. Nincs olyan kérdés, melyet ne közösen oldanánk meg.

— A közgyűlés — az a konkrét forma, amelynek keretében a kommunisták kollektívan elemzik a határozatteljesítés menetét — arra hivatott, hogy megvalósítsa az alapszervezet előtt álló feladatok megvalósításának gyakorlati eszközeit. Mit tettek Önök a közgyűlések szerepének növeléséért?

— A gyakorlat igazolja, hogy a közgyűlés csak akkor vezet célra, ha hangsúlyozott munkajellege van. Itt, a közgyűlésen a kommunisták felelősségérzettel és politikai érettséggel elemzik a legfontosabb és legsürgősebb problémákat, értékelik az alapszervezeti büró és külön-külön minden egyes párttag tevékenységét, felfedik a hiányosságokat s a levont következtetések alapján intézkedéseket dolgoznak ki a munka szüntelen javítására. A gyűlés befejezésekor nálunk mindenki tudja, mi a teendője.

> **„A kollektív munka szervezettséget, fegyelmet követel, a határozatok szilárd, tántoríthatatlan alkalmazását igényli. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk a pártfegyelem erősítésére, a kommunisták felelősségérzetének növelésére, abból kiindulva, hogy valamennyi aktivista, a párt valamennyi tagja köteles mindent megtenni a rábízott feladatok teljesítéséért... a határozatok kötelező erővel bírnak a párt valamennyi tagja számára és senkinek nincs megengedve, hogy mellőzze teljesítésüket..."**
>
> **Nicolae Ceauşescu**

Az idén megtartott közgyűlések dokumentumait vizsgáljuk. Hamar rájövünk, hogy valóban sok minden jóra fordult ebben az alapszervezetben. A napirenden mindig a leglényegesebb kérdések szerepeltek, minek folytán számottevően növekedett a kommunisták érdeklődése. Valamennyi közgyűlésen cselekvő munkaszellem alakult ki. Ezt szemlélteti a következő táblázat is:

Hónap	A nyilvántartásban szereplő párttagok száma	A gyűlésen megjelentek száma	Felszólalók
január	82	74	8
február	82	76	6
március	83	70	10
április	88	84	16
május	88	77	12
június	90	80	8
július	90	74	10
augusztus	91	78	9

Meg kell említeni, hogy a hiányzók a legtöbb esetben alapos indokkal maradtak távol a gyűlésről.

A tagság nagy része, így Daşcău Isai, Grecu Gheorghe, Novac Ioan, Ónodi Mátyás, Agác Ernő, Cojocaru Mihai, és sokan mások rendszeresen bekapcsolódnak a vitába, értékes javaslatokat tesznek. De akadnak még olyanok is, mint Brătian Vasile, Bartha János, Maci Petrişor, Farkas József, Hodrea Gheorghe, Popa Alexandru, akik idén még egyetlen alkalommal sem szólaltak fel. Szükséges, hogy a büró ezeket az elvtársakat is aktivizálja.

A fogaskerék részleg pártalapszervezete most valóban betölti politikai vezető szerepét. Két esztendő nem túl hosszú idő, de az itteni bürónak elegendő volt arra, hogy gyökeresen megváltoztassa munkastílusát. Fogékonyak az újra, bátran felkarolják a legkülönbözőbb kezdeményezéseket s ami mindennél fontosabb kifogástalanul ismerik a pártdokumentumokat s pontosan tudják, mi á feladatuk.

Aktiv harcossá nevelni valamennyi párttagot

A fejlett tapasztalatok szüntelen gyarapítása és a közgyűlés színvonalának emelése szempontjából megkülönböztetett jelentősége van annak, hogy az alapszervezeti büró rendszeresen tájékoztassa a közgyűlést az előző határozatok teljesítésének menetéről, a szervezet előtt időközben felmerült problémákról. Ez abból a tényből fakad, hogy a büró feladatait a közgyűlés szabja meg, az utóbbinak tehát tudnia kell, hogyan teljesítik e feladatokat.

Lapunkban már többször közöltünk cikket az óragyári pártalapszervezet munkájáról, arról, hogy az itteni kommunisták példás módon teljesítik feladataikat. A napokban arról beszélgettünk IORDACHE SMARANDACHEVAL, az alapszervezet titkárhelyettesével, hogy milyen módszereket használ a büró a tagság tájékoztatására és miként követik nyomon a feladatok teljesítését.

— A büró köteles tájékoztatni az alapszervezet összes tagjait a határozatok teljesítésének menetéről, a bürótagok és a többi kommunista ezen a téren kifejtett tevékenységéről. Ennek a kötelességnek mi eleget is teszünk. Azzal, hogy a párttagok tudomására hozzuk, mi valósult meg és mit kell még tenni, továbbá azzal, hogy időjében felhívjuk a figyelmet a fogyatékosságokra, nehézségekre és azok okaira, állandóan ébren tartjuk a kommunisták érdeklődését és felelősségérzetét a határozatok teljesítése iránt s ugyanakkor a legjobb irányba orientáljuk erőfeszítéseiket.

— Az a gyakorlat, hogy a büró rendszeresen tájékoztatja a tagságot a saját és a felsőbb szervek határozatainak teljesítéséről, kétségtelenül kedvezően hatott az alapszervezet tevékenységére. De hogyan tájékozódik a büró arról, miként teljesítik feladataikat a párttagok?

— Nálunk már meghonosodott az a módszer, hogy a közgyűlés keretében egy-két párttag beszámol tevékenységéről, arról, hogyan teljesítette a rábízott feladatot. Ez a módszer nemcsak azoknak a felelősségét növeli, akik a tájékoztatót tartják, hanem a kommunisták egész tömegének felelősségét is, mert nem csak egyszerű tájékoztatóról van szó, hanem az illető kommunista kollektív, tényleges és szervezett ellenőrzéséről. Ily módon is kifejezésre jut a közgyűlés nevelő szerepe, csiszolódik a párttagok jelleme, erkölcsi arculata, fejlődnek a szocialista társadalom előrehaladott emberét jellemző nemes tulajdonságai.

— Tudna-e néhány olyan példát felsorolni, ami az óragyári párttagoknak a feladatokhoz való viszonyulását tanúsítja?

— Természetesen. Talán azzal kezdeném, hogy az Országos Konferenciát megelőző időszakban az alapszervezet kezdeményezésére munkaközösségünk is jelentős terven felüli felajánlásokat tett. Mi elsőrendű feladatunknak tartottuk tudatosítani a párttagokban a felajánlások jelentőségét, azt, hogy ezek teljesítése becsületbeli kötelességünk. Párttagjaink meg is értették, hogy a kommunistának az első sorokban kell harcolnia s példájával mozgósítania kell a dolgozók széles tömegeit. Nos, bátran elmondhatom, hogy nincs okunk panaszra. Kommunistáink egyemberként bekapcsolódtak a szocialista versenybe s kiváló eredményeket értek el. Arról, hogy a gyár miként teljesítette vállalásait, már Önök is többször írtak.

A pártmunka más területein is jó eredményeket értünk el. A gyárban számos fiatal dolgozik. Szakmai képesítésük nem kimondottan adminisztratív feladat. Ezért több kiváló szakembert, kommunistát, köztük Beregszászi Józsefet, Gergely Györgyöt, Podoabă Jivat és másokat megbíztunk, hogy foglalkozzanak a fiatalok képesítésével. Hasonlóan járunk el, amikor valakit a pártba való felvételre készítünk elő. Elképzelhetetlen, hogy kizárólag csak a bürótagok foglalkozzanak ezzel a kérdéssel. Ezért a legjobban felkészült kommunisták bevonásával igyekszünk eleget tenni ennek a feladatnak. Săbău Eugenia, Mucsi Mária, Negru Evdochia, Lăzău Olga és mások eredményesen foglalkoztak Znopovschi Maria, Josan Mihai és más fiatal dolgozókkal, akik ma már alapszervezetünk tagjai.

Tovább sorolhatnánk a példákat. Tény az, hogy mi igyekszünk bevonni az összes kommunistákat a feladatok teljesítésébe, de ugyanakkor arra is vigyázunk, hogy ne terheljünk túl senkit feladatokkal.

Az óragyári pártalapszervezet tevékenysége meggyőzően példázza, hogy a pártfegyelem a cselekvés fegyelme, amelynek ereje a párt politikai vonalának következetes megvalósításában jut kifejezésre.

A közgyűlés után új szakasz kezdődik

Az alapszervezeti közgyűlés a feladatok teljesítésének csak az irányait, fő utjait szögezi le; a problémák megoldása, az akciók kiteljesítése a gyakorlati életben, a mindennapi munkában valósul meg az összes kommunisták részvételével.

Hogyan történik ez az Alimentara HKSZ alapszervezetében? Kérdésünkre Năstase Mihai, az alapszervezet titkárhelyettese válaszolt.

— Alapszervezetünkben — gondolom így van ez másutt is — a közgyűlés befejezése után új szakasz kezdődik s ez a legfontosabb, mondhatnám a döntő az alapszervezetek munkájában: a határozatok teljesítésének szakasza. Ezzel párhuzamosan ellenőrizni kell, hogyan ültetik gyakorlatba a határozatokat. Ez a feladat elsősorban az alapszervezet bürójára hárul.

— Áprilisban az alapszervezeti közgyűlésük napirendjén a tagfelvételi munka elemzése szerepelt. Akkor többek között kitűnt, hogy egyes üzletekben kevés párttag dolgozik, de még igen sok helyen egyetlen párttag sincs. A kommunisták elhatározták, hogy fokozni kell a tagfelvételi munkát. Mi történt azóta?

— Az alapszervezet közgyűlésén elfogadott határozat értelmében a büró tanulmányozta a tényleges lehetőségeket, megvizsgálta, kik azok a dolgozók, akiket felvehetünk a pártba s névre szóló feladatokat jelölt ki a dolgozók nevelésével kapcsolatban a legtapasztaltabb kommunisták számára. Mindenki tudta, mit kell tennie. Később aztán ellenőriztük ki hogyan tett eleget ezirányú feladatának. Az ellenőrzés gyakorlásában a bürótagok természetesen nem csupán tanácsokra és gyakorlati útmutatásokra szorítkoztak. Úgy vélem, sikerült megértetnünk párttagjainkkal, hogy a feladatot — függetlenül attól, hogy az nagyobb vagy kisebb jelentőségű — teljesíteni kell. S az eredmény nem késlekedett. Azóta már több dolgozót vettünk fel a párttagok soraiba.

— A közmondás szerint — az élet a legjobb tanító — ez így is van. Az élet tanított meg arra, hogy a rendszeres ellenőrzéshez nem elegendő csupán nap nap után megérdeklődni, hogyan mennek a dolgok. A bürónak pontosan tudnia kell, hogyan valósulnak meg a határozatok a tevékenység minden területén.

— Mi gondoskodtunk arról, hogy ne csak a feladatok elosztásával foglalkozzunk, hanem biztosítsuk azok maradéktalan teljesítését is. Itt ismét egy példát említenék. Júniusban elemeztük, hogyan váltottuk valóra az 1967 decemberi Országos Konferencia és a X. Kongresszus dokumentumaiból ránk háruló feladatokat. Ez alkalommal számos intézkedést fogadtunk el a dolgozók bizottsága munkájának és az egész kereskedelmi tevékenység javításának céljából. Mindenki számára pontos feladatokat jelöltünk meg. Több, határidőhöz kötött célkitűzést iktattunk az intézkedési tervünkbe. De mindez csak a kezdetet jelentette. S mivel tudtuk, hogy az ellenőrzés során a szervező munkának lendületes és átfogó politikai tevékenységgel kell párosulnia, arra törekedtünk, hogy azok, akik a határozatok gyakorlati megvalósítására hivatottak, ne csak a megvalósítás konkrét formáit ismerjék meg, hanem a határozatok tartalmát és politikai jelentőségét is. Ezért a korábbinál élénkebb politikai nevelő munkát fejtettünk ki s mind a párttagokkal, mind a többi dolgozóval megértettük, milyen nagy jelentősége van annak, hogy jobb körülmények között biztosítsuk a város lakosságának élelmiszerellátását. Az eredmények ismertek. Több mint kétszeresen teljesítettük a haza felszabadulásának tiszteletére tett vállalásainkat, számos egységben bevezettük a hosszabbított, illetve a második váltást, beindítottuk a tej és más élelmiszerek házhoz szállítását stb. Az említett közgyűlés határozatainak értelmében lényegesen javult a dolgozók bizottságának munkastílusa is. A bizottság tagjai többet tartózkodnak a terepen, konkrétabb segítségben részesítik az üzletvezetőket, többet foglalkoznak a szakemberutánpótlással, a meglévő fogyatékosságok felszámolásával.

★

A határozatok teljesítésének záloga a következetes ellenőrzés. Ez az ismérv vezérli az Alimentara HKSZ alapszervezetének büróját, amikor egyik-másik kérdésben határozatot fogadnak el s megkezdik azok gyakorlati alkalmazását. S hogy jó uton haladnak, azt mindennél jobban igazolják az eredmények.

Az oldalt SCHIFF LÁSZLÓ szerkesztette

1972. szeptember 2., Szombat

Napkelte: 5.39, napnyugta: 18.50 órakor. Az évből eltelt 246 nap, hátra van még 120.

■ 1922-ben hunyt el H. A. Lawson, az ausztráliai irodalom klasszikusa.

■ 1945-ben kiáltották ki a Vietnami Demokratikus Köztársaságot.

■ 1959-ben hunyt el Szentimrei Jenő erdélyi író.

Filmek

DACIA: Dokumentumfilm: A nyomatok osztálya. Játék a halállal (am) (9.30 11.45, 14, 16.15 18.30 20.45). STUDIO: Dokumentumfilm: Brigádosok. Legenda (sz) (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30). Kedvező idő esetén 20.30-kor a kerthelyiségben. MUREȘUL: Dokumentumfilm: Max barátom. A préri (f) (10, 12, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20 órakor a kerthelyiségben. IFJÚSÁGI: Dokumentumfilmek (10) Mert szeretik egymást (r). (14, 16, 18, 20) .Kedvező idő esetén 20 órakor a kerthelyiségben. PROGRESUL (Újarad): Simon Bolivar (16, 18, 20). SOLIDARITATEA (Gáj): Dokumentumfilm: Persepolis. Felszállás (r). (17, 19). CFR (Grădiște): Dokumentumfilm: Ismeretlenek. A repülőtér (am) (17 19).

A VIDÉKI MOZIK MUSORA

LIPPA: A kis fürdőző (fr.); INEU: Ontariói kalandok (fr.); CHIȘINEU CRIȘ: Waterloo (sz.-a.); NAGYLAK: Es akkor valamennyit halálra ítéltem (r); KÜRTÖS: A legszebb feleség (o.); PANKOTA: Es akkor valamennyit halálra ítéltem (r); SEBES: Bullitt hadnagy (am); SZENTANNA: Ontarioi kalandok (f); PÉCSKA: Bullitt hadnagy (am); ȘIRIA: Jó fiúk, rossz fiúk (am); VINGA: Oliver (a); BUTTYIN: Love story (am)

Televízió

szeptember 2, szombat

9.00 Telex. 9.05 Mindenki könyvtára. 9.35 Egészségügyi adás. 9.50 Háziasszonyoknak. 10.05 Enciklopédia — ismétlés. 10.50 Nyári olimpiai játékok. Evezés — döntők: kormányos négyevezős, kétpárevezős, egypárevezős, kormányos kétevezős, kormányos nélküli négyevezős kormanyos nélküli kétevezős, nyolcevezős. Egyenes adás Münchenből. 14.30 Híradó. 14.50 Nyári olimpiai játékok – 1972. Az előző nap eseményei képmagnóról. 16.20 Német nyelvű adás. 17.10 Nyári olimpiai játékok. Atlétika: rúdugrás, diszkoszvetés. 400 m gát — 800 m síkfutás – férfiak: 100 m síkfutás nők. Döntők egyenes adás Münchenből. 18.55 Ritmus, fiatalság, tánc. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Enciklopédia. 20.45 Mannix – folytatásos film (V.) 21.35 Dan Iordăchescu énekel. 22.00 Híradó. 22.20 Paul Ghenter zenekara játszik. 22.45 Nyári olimpiai játékok – 1972. Ökölvívás — második menet. Női toronyugrás. Kerékpárverseny — döntő. Judó — 80 kg súlycsoport — súlyemelés — 82.5 kg súlycsoport. Egyenes adás Münchenből.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, szeptember 2-án változó idő felhős égbolttal. Helyi eső lehetséges. Mérsékelt északi szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7—12, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 18—24 fok között. Reggel helyi ködképződés.

Várható időjárás szeptember 3-án, és 4-én: továbbra is változó, esőre hajló idő. Az éjszakák hűvösek lesznek.

Lottó

A lottó szeptember 1-i húzásának nyerőszámai:

I. 48 67 12 29 75 6 80 17 43
II. 87 2 88 9 36 61 60

(A közölt számok tájékoztató jellegűek).

Tájékoztató

Szerkesztette KOVÁCS SÁNDOR

Versenypályázat

A Satu Mic-i szülők és az iskola

Frissen meszelt szép, tiszta tanterem és újrafestett padok várják a viszontlátást kis pajtásaikkal. Elsősorban a szülőket illeti ezért dicséret, akik lelkesen, szorgalmasan segédkeztek e munka elvégzésében.

Szanda Etelka három kisgyermekes édesanya, aki egyedül gondozza a kicsinyeket, minthogy édesapjuk meghalt. Kettő közülük már iskolás sorba nőtt. Szanda Etelka egész héten a kombájnnál dolgozott, de vasárnap ő is ott volt az iskolai hazafias munkán. Meghajolhatnak előtte — főleg azok az édesanyák, akik „nem értek rá" eljönni. Még jó, hogy a tucatnyi szülő közül csak kettő került ilyen „időzavarba".

Péter Jolán is a leglelkiismeretesebben dolgozók közül való. Ő is harminchat éve munkálkodott, s mint mindig harminchat évi szolgálata idején, ebben az évben is nagy szeretettel, lelkiismeretesen gondozta iskolánkat. Most nyugdíjba vonulása alkalmával kívánunk neki jó egészséget és boldog, hosszú életet.

MEGYERI ILONA
a Satu Mic-i levelező őrhely vezetője

Baleseti krónika

1. Ittasan vezette személygépkocsiját Klaus János aradi lakos, és a Victoriei úton elütötte Fărcaș Margaretat, az ICA dolgozóját, akit súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba. Az ittas gépkocsivezetőt őrizetbe vették. A szerencsétlenül járt asszony, akinek két kiskorú gyermeke és munkaképtelen férje van, még mindig életveszélyes állapotban fekszik a kórházi ágyon.

2. Augusztus 30-án délben 12 órakor a gyermekkórház előtt történt egy halálos kimenetelű közlekedési baleset. A 76 éves Kiss József kerékpárjával nekiütközött a járda szegélyének. Az ütés ereje leröpítette a bicikliről, s a mögötte haladó autóbusz kerekei alá került. Az idős ember a helyszínen meghalt. A 31 AR 1368-as rendszámú autóbusz sofőrje, Floare Gheorghe már hiába fékezett, a balesetet nem tudta elkerülni.

3. Bár Aradon is hónapról hónapra növekszik a személygépkocsik száma, még mindig a kerékpárok uralják a „mezőnyt". Municípiumunkban több mint 65 ezer kerékpártulajdonost tartanak nyilván. És még egy figyelmeztető adat: ebben az évben eddig 18 kerékpáros szenvedett könnyebb vagy súlyosabb kimenetelű balesetet. S leggyakrabban saját hibájukból. Figyelmetlenül haladnak az úttesten, nem jeleznek, amikor befordulnak vagy alkohol hatása alatt ülnek biciklire. Pedig éppen az egyre nagyobb közúti forgalomra való tekintettel a kerékpárosoknak is sokkal óvatosabban, sokkal figyelmesebben kell közlekedniük, szigorúan betartva a szabályokat.

GYÁSZJELENTÉS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, Horváth Istvánné, született Mézes, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 2-án 16 órakor az Eternitatea temetőben.

A gyászoló család

466

Avram Iancu emlékkiállítás és szümpozion

Vasárnap délelőtt tíz órakor nyílik meg Aradon, a Fórum teremben Avram Iancu, a nagy román forradalmár halálának 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékkiállítás. 11 órakor a színház Studió termében Avram Iancu személyiségét és tevékenységét felelevenítő tudományos szümpozionra kerül sor. Az előadásokat neves aradi, kolozsvári és szebeni történészek tartják.

Leltár

Ezekben a napokban városunk több nagyobb üzletében leltároznak. Az alábbiakban erről tájékoztatjuk olvasóinkat:

Megkezdődött a leltár s terv szerint szeptember 5-ig tart a 42-es számú Select férfi divatáru üzletben. A 15-ös számú női és férfi konfekció üzlet leltárával előreláthatóan szeptember 6-án végeznek. A Turist egység szomszédságában lévő 39-es számú kötszövött termékeket és lábbelit árusító üzletben csak a cipő-rajonnál kezdték meg a leltározást, amely szeptember 5-ig tart. A kötszövött rajon tehát ezidő alatt is a vevők rendelkezésére áll.

A gáji, buzsáki és ségai vásárlók figyelmét felhívjuk arra, hogy az Aurel Vlaicu úton (a vasúti sorompó szomszédságában) lévő 41-es számú textiliát és üvegárut forgalmazó üzletben is leltároznak egészen szeptember 7-ig.

Tűzeset

Augusztus 31-én délután tűz ütött ki a temesvári 13-as számú építővállalat aradi PAL-telepének barakkjaiban, ahol mintegy **3 500 lej értékű kár keletkezett. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy égő** cigaretta **idézte elő.** Faur Gheorghe, Mihai Nicolae és Coluban Nicolae „házibulit" csaptak, amelyre meghívták Colompar Argentine szentannai lakost is, aki a szekrényekben kutatva, beejtette az égő cigarettát és ettől keletkezett a tűz.

Figyelem!

A Combustibilul megyei vállalat (Republicii 57 szám) ezúton is felhívja a megye és a municípium valamennyi vállalatának és intézményének figyelmét, hogy 10 nappal meghosszabbították az 1973-as évi szilárd tüzelőanyag-igénylés benyújtásának határidejét. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a vállalatok és intézmények nagy része megfeledkezett az igénylés benyújtásáról, noha az új esztendőtől már alig négy hónap választ el.

Tehát megismételjük: az új határidő szeptember 10.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 1. Növény (ékhiány). **3. Az ógörög hitregében az alvilág kapuját őrző háromfejű kutya.** 7. Kárt okoz. 9. Nem sietős a dolga. 10. Azonos betűk. 12. Népszerű magyar színésznő (Irén). 14. Római aprópénz. 15. Mesehős. **16. Az ókori görög mitológiában a szivárvány megszemélyesítője, az istenek hírmondója.** 19. Adu (ékhiány). **20. A görög mitológiában az istenek családjának feje. Rosszkedvében villámokat szór (az utolsó négyzetbe kettős betű). 23. Kecskelábú, kecskeszarvú pásztoristen. Sípja nélkül egy lépést sem tesz.** 25. Víz.

Függőleges: 1. Skálahang. **2. A háború istene a görög mitológiában.** 4. Kiej ett betű. 5. Csillagkép. 6. Betű – fonetikusan. 8. Román becézett fiúnév. 11. Csigafajta (ékhiány). **12. A tengerek istene volt az ókori görög mitológiában.** 13. Menyasszony. 14. Gyümölcsöt szárít (ékfelesleg). 17. Kevert sip. 18. Líba. 21. Tojás németül. 22. Nyelvtani fogalom (ékhiány). 24. Asszonynevek után áll.

Beküldendő: vízszintes 3, 16, 20, 23, valamint a függőleges 2, 12.

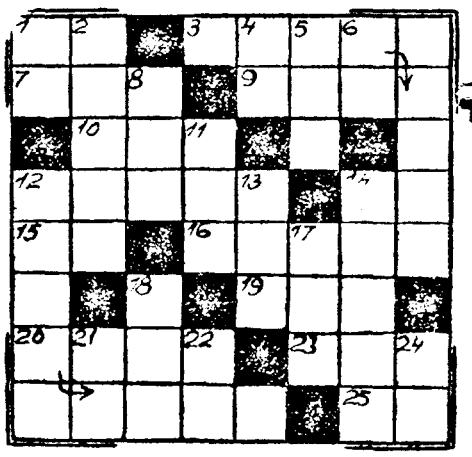

A valódi poéta csalogány, a fűzfapoéta pedig veréb. Az első énekel, mert érez, a másik csiripel, mert ehetnék.

Petőfi Sándor

Egy angol tiatalember hevesen udvarol, s meg is hívja a lányt hét végi kiruccanásra. Gyönyörű autóval viszi el, s amikor vasárnap este hazaérkeznek, dadogni kezd:

— Drágám.. be kell vallanom valamit... Én, sajnos, már nős vagyok

— Jaj, de megijesztettél! Már azt hittem, hogy a kocsi nem a tiéd!

Tanszerekről és tankönyvekről

Egyre sűrűbben jelennek meg hírek, tudósítások lapunk hasábjain az 1972—1973-as tanévről. Ez természetes is, hiszen már csak napok választanak el bennünket csengő megszólalásától. Sok szülő vagy „nagyiskolás" már megvásárolta a szükséges tanszereket, az új egyenruhát. A papírkereskedések pultjai előtt egyre nagyobb a forgalom, a tumultus. Ezt látva, mi is beálltunk a sorba s tanszereket próbáltunk vásárolni. Bármit kértünk, ki tudtak bennünket szolgálni. Aztán a Minerva és a I. L. Caragiale papírkereskedés raktáraiba kukkantottunk be, örvendetes látvány fogadott: hatalmas készlet füzetekből, vonalzókból és más szükséges tanszerekből. Nincs hiány, kivéve a műanyag könyv- és füzetborítót. De mint ahogy elmondották, most fogyott ki és rövidesen pótolják.

Ahogy közeledik az iskolai évnyitó, úgy nő a forgalom. Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a papírkereskedések nehezen tudtak helytállni a „rohamnak". Tettek-e valamit ennek elkerülése végett? A kérdést Craiu Ananienek, az Aradi Könyvelosztó Központ igazgatójának tettük fel.

— Az ellátás sokkal jobb a tavalyinál. Minden fajta tanszert idejében beszereztünk, biztosítottunk. A tumultus elkerülése végett ebben az időszakban két egységünk — az I. L. Caragiale és a Concordia — reggeltől estig egyfolytában nyitva tart. Külön csomagokat készítettünk az elsőosztályosok számára, amely ben minden szükséges megtalálható.

— Mi a helyzet a tankönyvek területén?

— Eddig 46 iskolának több mint 900 ezer lej értékű tankönyvet osztottunk szét.

A szükséges 462 féle könyvből mintegy 100 fajta hiányzik, főleg magyar és német nyelvű általános iskolai könyvek, valamint a X. osztályos számtan és a VI. osztályos agrotechnikai könyvek. Mivel látluk, hogy ezek a tankönyvek késnek, a napokban beszéltem a bukaresti lerakattal és megigérték, hogy a közeli napokban elküldik a még hiányzó könyveket, s mire megkezdődik a tanév, reméljük minden a helyén lesz.

Megelégedéssel könyveljük el a tapasztaltakat és az elmondottakat. Úgy véljük, hogy a tolongás csökkentését és a kiszolgálás gyorsaságát segítené elő, ha ebben az időszakban nem kellene háromszor sorba állni — a pultnál kétszer és egyszer a kasszánál.

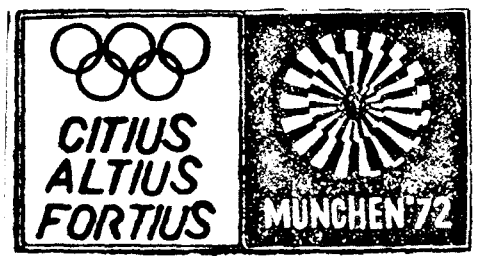

Olimpiai hírek

Mark Spitz amerikai úszó az eddig szerzett öt aranyéremmel és az elért szenzációs világrekordokkal beírta nevét az olimpiák történetébe. Az amerikai szuperbajnok további két aranyéremre esélyes a 100 méteres gyorsúszásban és a 4x100 méteres váltóban.

★

Óriási közönségsikere volt a nők egyéni tornaversenyének. A szovjet Olga Korbut és az NDK-beli Karin Janz két-két aranyérmet szerzett.

★

Az olimpiai játékok történetében először győzött szovjet sportoló a kardvívásban. A győztes Viktor Szigyak 29 éves.

★

A közönség meg sem lepődött, amikor Mark Spitz amerikai úszó az eredményhirdetéskor mezítláb lépett dobogóra. A kiváló úszó kijelentette: „jobb, ha mezítláb lépek az emelvényre, mint cipővel, hogy ne támadjon vita a lábbelim márkájával kapcsolatosan".

★

A 115 kilós (1,89 m) holland kolosszusnak, Win Ruskanak 31 éves korában sikerült beírni nevét a cselgáncs olimpiai bajnokainak névsorába. Ruska ötszörös Európa-bajnok és kétszeres világbajnok.

★

Hart és Robinson amerikai vágtázókat, akiknek részt kellett volna venniük a 100 méteres síkfutás előfutamaiban, diszkvalifikálták, mert nem jelentek meg a startnál a kitűzött időpontban. Bob Taylor, az amerikai csapat edzője ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy tudomása szerint az előfutamok este kellett volna megkezdődjenek. A két atléta is azt állítja, hogy 17.00 órára hívták őket starthoz, s ezért visszatértek az olimpiai faluba pihenni. Nagy meglepetésükre azonban a verseny 15.00 órakor kezdődött.

★

Az olimpiai ökölvívó versenyek számos kommentátora bírálja a hivatalos szervek magatartását. Az egyik kommentár szerint C. Gruescunak a török Sononur elleni mérkőzésen a bíró erőfölény miatt leállította a mérkőzést, de a román sportolót mégis csak pontozással minősítették győztesnek.

★

Csütörtöki eredmények és kommentárok; súlyemelés: A 75 kg. súlycsoport első hat helyezettje: 1. Jordan Bikov (Bulgária) — 485 kg (új világrekord); 2. Mohamed Trabulsi (Libanon) — 472,500 kg.; 3. Anselmo Silvino (Olaszország) — 470 kg.; 4. a csehszlovák Ondrej Hekel — 462,500 kg; 5. az NDK-beli Franklin Zielecke — 460 kg.; 6. a magyar Stark András — 460 kg.

Labdarúgás: Az első csoportban az NSZK csapata 7:0 arányban győzött az USA válogatottja ellen.

Az I. csoport táblázata a következő: 1. NSZK — 6 pont; 2. Marokkó — 3 pont; 3. Malaysia — 2 pont; 4. USA — 1 pont.

A III. csoport állása: 1. Magyarország — 5 pont; 2. Dánia — 4 pont; 3. Irán — 2 pont; 4. Brazília — 1 pont. Továbbjutott Németország SZK, Marokkó, Magyarország és Dánia csapata.

★

Röplabda: A nők versenyében Dél-Korea válogatottja 3:0 arányban legyőzte Németország SZK csapatát.

Péntek

(Ilie Goga, az Agerpres kiküldött munkatársa jelenti telefonon):

A BIZONYTALAN IDŐJÁRÁS ELLENÉRE újból megtelt az olimpiai stadion: több mint 80 000 néző volt tanúja a látványos és olykor meglepetésszerű eredményeknek. A rúdugrás selejtezőjén Kjell Isaksson híres svéd atléta sérülten indult és még öt métert sem sikerült átugrania (a norma 5,10 m), noha az európai csúcsot 5,59 méterrel tartja. Nem érte el a normát az olasz Renato Dionisi és az amerikai Steve Smith sem. Ezek idei legjobb ugrása 5,45, illetve 5,50 méter volt, de most már a 4,80 méteres kezdeti magasságra helyezett mércét is ledöntötték.

A 800 M NŐI SÍKFUTÁS elődöntőjének sorsolása nem volt kedvező Silai Ilona számára, aki a második előfutamba került olyan nagy ellenfelekkel, mint a világcsúcstartó nyugatnémet Flack, Manning Jackson (USA) mexikói olimpiai bajnok, a bolgár Zlateva, aki a selejtezőben a legjobb időeredményt érte el. A román atlétanő azonban Flack és Zlateva mögött harmadiknak érkezett célba és így bekerült a döntőbe.

NAGY ÉRDEKLŐDÉS ELŐZTE MEG A 100 M FÉRFI SÍKFUTÁS döntőjét. A szakemberek többsége a szovjet Borzovot tekintette a legnagyobb esélyesnek. Borzov rászolgált a bizalomra, amennyiben 50 méter után elszakadt ellenfeleitől és biztosan győzött.

Eredmény: 1. Valerij Borzov 10.14 mp; 2. Robert Taylor (USA) 10,24 mp; 3. Lenno Miller (Jamaica) 10,33 mp.

A NŐI GERELYDOBÁSBAN az aranyérmet Ruth Fusch (NDK) világcsúcstartó nyerte.

PÉNTEKEN RENDEZTÉK MEG A FÉRFI DISZKOSZDOBÁS selejtezőit. A döntőbe jutáshoz szükséges szintet 13 atléta teljesítette, köztük a veterán csehszlovák Danek is, aki 64,32 m dobással a legjobb eredményt érte el.

A 3000 m akadályverseny selejtezőjében a román Gheorghe Cefan csoportjában a negyedik helyen végzett 8 p 33,8 mp idővel, s így nem került be a döntőbe. Figyelemre méltó, hogy e szám világcsúcstartója, az ausztráliai Kerry O' Brien kiesett a további küzdelemből.

TEGNAP DÉLELŐTT KERÜLT SOR A FÉRFI TORVÍVÓK csapatversenyének selejtezőire. Sportolóink a várakozásnak megfelelően jól szerepeltek és az NSZK, Lengyelország, Franciaország, Kuba, Japán, Szovjetunió és Magyarország csapatával együtt továbbjutottak.

Az első menetben 13 csapat indult (Argentína az utolsó pillanatban jelentette be visszalépését), s ezeket négy csoportra osztották. Minden csoportból a két első helyezett jutott tovább. Csapatunk a D-csoportban vett részt a magyar, a libanoni és a kanadai együttessel. Az első mérkőzésen vívóink 16:0-ra győztek Kanada ellen. Iuliu Falb, Mihai Tiu, Tănase Mureşan és Ştefan Kaukler egyaránt 4—4 győzelmet szerzett. Ezután a libanoni válogatott ellen nyertünk 9:7-re. A csoport rangadója a magyar vívókkal sorra került kiegyensúlyozott találkozó volt. A magyar sportolók 8:7 arányban nyertek nagy küzdelem után. Tiu 4, Haukler 2 és Falb 1 győzelmet aratott.

ÚJ OLIMPIAI ÉS VILÁGCSÚCCSAL VÉGZŐDÖTT A FUTÓ-VADDISZNÓ CÉLLÖVŐ SZÁM, amelyben 569 körrel a szovjet Jakov Szzsesznyak szerezte meg az aranyérmet, 4, illetve 7 körrel előzte meg Helmut Bellingrodt kolumbiai és John Kynoch angol vetélytársát.

ÖKÖLVÍVÁS: Tegnap este könnyűsúlyú ökölvívó-bajnokunk, Vasile Antoniu a vártnál könnyebben győzött a nigériai Abayomi ellen. A román sportoló nagy erőbedobással küzdött, és már a 2. menetben kiütötte ellenfelét.

Ma este más két román ökölvívó — a félnehézsúlyú Marian Culineac és a harmatsúlyú Marian Lazăr — lép másodszor szorítóba.

KÉZILABDA: Augsburgban a román együttes, második mérkőzésén 15:12 (6:4) arányban legyőzte a spanyol válogatottat. Más három mérkőzés eredménye: Lengyelország — Dánia 11:8, Német DK — Tunézia 21:9, Jugoszlávia — USA 25:15.

A Nagy Nemzetgyűlés mezőgazdasági és erdőgazdálkodási bizottságának munkálatai

A Nagy Nemzetgyűlés mezőgazdasági és erdőgazdálkodási bizottsága szeptember 1-én Dumitru Coliu elvtárs, a bizottság elnöke vezetésével megvitatta a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium jelentését, valamint annak az elemzésnek az eredményeit, amelyet a bizottság a szövetkezetközi állattenyésztési komplexumok fejlesztési programjának teljesítésével és a komplexumok gazdasági hatékonyságával kapcsolatban végzett.

A munkálatokon a bizottság tagjain kívül részt vettek más nagynemzetgyűlési képviselők is, akik állattenyésztési és -hízlalási szövetkezetközi egységekbe tömörült mezőgazdasági szövetkezetekben fejtik ki tevékenységüket.

A munkálatokon részt vett Ion Moldovan mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszterhelyettes, Severian Bereanu, a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Bank alelnöke, Ion Oprişan, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetsége állandó bürójának tagja, egyes megyék mezőgazdasági szerveinek képviselői, szövetkezetközi társulások elnökei és állattenyésztési szövetkezetközi gazdasági egységek vezetői.

A viták során a részvevők hangsúlyozták, hogy a szövetkezetközi állattenyésztési komplexumok gyors ütemben fejlődnek és eredményeket értek el az intenzív állattenyésztés és -hízlalás révén az állati termékek gyarapításában.

A képviselők és a meghívottak ugyanakkor felhívták a figyelmet a beruházási tevékenységben és a szövetkezetközi állattenyésztési komplexumok termelésének megszervezésében észlelt hibákra, s javaslatokat tettek a komplexumok gazdasági hatékonyságának növelésére.

A bizottság munkálataiból adódó megállapításokat és javaslatokat az Államtanácshoz továbbítják.

(Agerpres)

Mark Spitz,

komor képpel gyűjti aranyérmeit. A döntők után egy halvány mosolyt sem enged meg magának vagy a fotoriporteroknak, és szinte kelletlenül lép fel a dobogó legmagasabb fokára.

Persze, ez csak a látszat. Az egyszemélyes válogatott (nyugodtan nevezhetjük így, hiszen sok ország elégedett lenne a versenyek végén az öt aranynyal) nagyon is örvend sikerének.

Mark Spitzet a sportsors megnevelte. Mexicoban egy 18 éves kamasz gőgjével s tehetsége tudatában jelentette ki az újságíróknak: minden számban elviszi a legnemesebb érmet. És akkor beteljesedett rajta a sport igazsága, csattanós pofont kapott az önteltség: egyetlen egyéni kísérlete sem járt sikerrel, csak váltótagként állhatott fel az „aranyos" dobogóra.

Bajorország már egy férfit lát vendégül, egy becsvágyában sértett embert, aki a legtisztességesebb módon vesz elégtételt: nem beszél, csak versenyez és... nyer. A huszonkét éves amerikai tudja, hogy úszásban már öregnek számít egy huszonhat éves versenyző, és Montreálban már csak a medence széléről kóstolgathatja az olimpia izgalmait. „Keserves" négy év állhat mögötte. A keserves szót idézőjelbe teltem, mert egy valódi sportembernek a felkészülés szigora és szoros programja nemcsak eszközt jelent. A napi úszóadag mellett elvégzett torna, súlyemelés, futás stb. mind-mind a test edzését szolgálja és már ez is örömet jelent.

Mark Spitz azon sportemberek közé tartozik, akik képesek éveket várni a beteljesedésig. Akárcsak Földi, Lia Manoliu, Balczó és a többi igazi sportember.

És most már nincs szüksége öntömjénezésre, hivalkodó magamutogatásra, nagyképű nyilatkozatokra sem. Így is beszélnek róla. A rokonszenves versenyző átállt a Cassius Clay-ek táborából a Frazierekhez. És az ilyen tehetséggel megáldott embernél az új magatartás mindig nagy eredményeket szül...

FARKAS LÁSZLÓ

Ui. A kedves olvasó, kérem, helyettesítse be az érmek számát a legutolsó jelentésekben foglaltakkal. Nem hiszem ugyanis, hogy Spitz megállna az öt aranynál. Állítólag dolgozószobájában egy igen nagy vitrin áll, és a középső polca üres...

Innen-onnan

Rita és Susane

Kissé különösen hangzanak a tájfunoknak és orkánoknak adott elnevezések. A Fülöp-szigeteken nemrég pusztított tájfunok neve például Rita és Susane volt. Az Associated Press szerint „a minden idők legnagyobb fülöp-szigeti áradása" nyomán több mint kétmillió ember maradt hajléktalanul. Becslések szerint hatalmas pénzösszegekre és öt évi munkára van szükség a két tájfun által elpusztított gátak, csatornák, hidak és kutak helyreállítására.

Elektromos szántás

A szovjet tudósok elkészítették egy olyan szerkezet makettjét, amely villamos kisülések segítségével müveli meg a talajt megfelelő mélységig. Vélemények szerint a talajnak az elektromos impulzusokkal való porhanyítása nemsokára átveszi a hagyományos szántás szerepét. A szükséges energiát a traktor motorjával összekapcsolt generátor szolgáltatja. Az energia-fogyasztás 20-30 százalékkal kevesebb, mint a hagyományos módszereknél. Ezenfelül a villamos kisülésekkel végzett szántás gyarapítja a talajban a nitrogén és a foszfor könnyen bomló vegyületeit.

„Szubverzív játék"

Szpasszkij és Fischer reykjavíki sakkvilágbajnoki találkozója még Szaud-Arábiában is szenzációt keltett. A Daily Telegraph közlése szerint a szaud-arábiai hatóságok elhatározták, hogy felülvizsgálják álláspontjukat a nemes szellemi sporttal szemben. Ebben az országban a sakkot eddig „felforgató" jellegű játéknak tekintették, mivel egy királyt nem lehet üldözni és legyőzni.

A judó és a bűnök

Mike Crain bronsville-i (Kentucky) lelkész meggyőződése, hogy a judó és a karate a legjobb módszer a vétkezés ellen... A városban berendezett egy sporttermet, amelyben a lelkészek judó és karategyakorlatokat végeznek. Jerry Adamson madisonville-i lelkész egyenesen azt állítja, hogy mióta rendszeresen gyakorolja ezt a két sportágat, a hívek előtt megnőtt a tekintélye.

Speciális igazolvány

Az Olimpiai Játékok összes versenyein való részvételre feljogosító, szabályszerűen kiállított és fényképpel ellátott első igazolvány tulajdonosa... Nem egy sportoló, tolmács vagy újságíró volt, hanem Nocki, „aki" nem más, mint Klara Kemper müncheni újságírónő kedvenc kutyája.

Corneliu Mănescu külügyminiszter befejezte marokkói látogatását

RABAT — Nicolae Vamvu, az Agerpres különtudósítója közli:

Őfelsége, II. Hasszán marokkói király csütörtök este fogadta a hivatalos látogatáson lévő Corneliu Mănescu román külügyminisztert.

A külügyminiszter átadta a királynak Nicolae Ceauşescu, az Államtanács elnöke szívélyes, baráti üdvözletét. A marokkói király melegen megköszönte az üzenetet, s felkérte a román külügyminisztert, kívánjon nevében sok boldogságot és jó egészséget Nicolae Ceauşescu elnöknek.

A király és a külügyminiszter a megbeszélés során megelégedéssel említette fel Nicolae Ceauşescu elnök marokkói látogatását, ennek fontos szerepét a jogegyenlőségen és a kölcsönös előnyökön alapuló kétoldalú kapcsolatok sokrétű fejlesztésében.

Mindkét fél hangsúlyozta, fokozni és mélyíteni kívánja a két ország együttműködését, erősíteni a román—marokkói barátságot a két nép érdekében, a béke és a nemzetközi megértés ügye érdekében.

A felek megtanácskoztak egyes nemzetközi kérdéseket, s kidomborították, hogy Románia és Marokkó a jövőben is hozzá akar járulni a népek együttműködésének előmozdításához, a nemzetközi feszültségi gócok felszámolásához, a béke és biztonság, a bizalom és nemzetközi együttműködés légkörének megteremtéséhez. A megbeszélés szívélyes légkörben zajlott le.

Ezután II. Hasszán király vacsorán látta vendégül Corneliu Mănescu külügyminisztert.

Ott volt Moulay Abdallah herceg, Hasszán király különmegbízottja, Karim Lamrani miniszterelnök, A. T. Benhima külügyminiszter, román részről pedig Vasile Mircea, hazánk rabati nagykövete, Emilian Manciur külügyminisztériumi igazgató és Nicolae Finanţu, a Külkereskedelmi Minisztérium vezérigazgatója.

★

RABAT — N. Vamvu, az Agerpres különtudósítója jelenti:

Corneliu Mănescu, Románia külügyminisztere, aki Ahmed Taiebi Benhima külügyminiszter meghívására hivatalos látogatást tett Marokkóban, péntek reggel elutazott Rabatból.

A repülőtéren a román vendéget Ahmed Taiebi Benhima miniszter és más marokkói hivatalos személyek, valamint Vasile Mircea, országunk rabati nagykövete búcsúztatta.

Jelen voltak Marokkóban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

★

RÓMA — Nicolae Puicea, az Agerpres tudósítója közli:

Pénteken Corneliu Mănescu, Románia Szocialista Köztársaság külügyminisztere, útban hazafelé, Rómában megbeszélést folytatott Giuseppe Medici olasz külügyminiszterrel a Farnesina Palotában, az olasz külügyminisztérium székházában. A felek érintették a román—olasz kapcsolatok sokoldalú fejlesztésének kérdéseit, valamint a tervezett európai biztonsági konferencia egyes vonatkozásait.

Az ENSZ-főtitkár Jugoszláviában

BELGRÁD (Agerpres).

A hivatalos látogatáson Jugoszláviában tartózkodó Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár és Mirko Tepavac, jugoszláv szövetségi külügyminiszter Belgrádban megtartotta első tanácskozását. Amint a Tanjug hírügynökség jelenti, a felek azonos álláspontra helyezkednek a mai világhelyzet lényegbevágó problémái tekintetében.

Csütörtök este, Mirko Tepavac fogadást adott az ENSZ-főtitkár tiszteletére. Pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy korunk legfőbb követelménye a nemzetközi kapcsolatok fokozottabb demokratizálása; erre törekszenek egyebként az el nem kötelezett országok, amelyeknek külügyminiszterei nemrég Georgetownban üléseztek. „Meggyőződésem, hogy az el nem kötelezett országok az Egyesült Nemzetek Alapokmányával és az ENSZ-főtitkár küldetésével teljes összhangban követelik, hogy küszöböljék ki az erőszakot és az erőszakkal való fenyegetést a nemzetközi életből, számolják fel a kolonializmust és a rasszizmust, hajtsák végre az általános és teljes leszerelést, s társadalmi rendszerre való tekintet nélkül az összes országok, nagy és kis országok között honosítsák meg az egyenlőségen alapuló kooperációs kapcsolatokat" —mondotta a külügyminiszter.

Az ENSZ főtitkára válaszában megelégedését fejezte ki afölött, hogy alkalma van a jugoszláv kormány képviselőivel áttekinteni a nemzetközi helyzet számos problémáját. „Az Egyesült Nemzetek az a szervezet, amely korunk realitásait tükrözi, szuverén kormányok egyesülése, amelynek sikerei vagy kudarcai lényegében a tagok sikerei vagy kudarcai. A sokoldalú kooperáció alkalmazásával, az ENSZ arra törekszik, hogy biztosítsa az emberiség életkörülményeinek javítását, s erre irányuló erőfeszítését minden kormánynak jelentősen támogatnia kell" — hangsúlyozta a főtitkár.

Nagygyűlés Hanoiban

Amint a VNA közli, Hanoiban pénteken nagygyűlést rendeztek az augusztusi forradalom 27. évfordulójának és a szeptember 2-i nemzeti napnak a tiszteletére. A nagygyűlésen részt vett Ton Duc Thang, Vietnam DK elnöke, Le Duan, a Vietnami Dolgozók Pártja KB első titkára, Truong Chinh, a Nemzetgyűlés Állandó Bizottságának elnöke, Fam Van Dong miniszterelnök és más párt- és államvezetők.

Truong Chinh megnyitó beszéde után Fam Van Dong miniszterelnök mondott beszédet. Áttekintve az USA Vietnam ellen folytatott agressziós háborúját, rámutatott, hogy a vietnami nép harca folytán az amerikai imperializmus sorozatos vereségeket szenvedett, s nehéz helyzetbe került. Bebizonyosodott a Vietnami Dolgozók Pártja forradalmi, katonai és diplomáciai politikájának helyessége és tisztánlátása, az a tény, hogy a párt igazi internacionalista szellemről, valamint töretlen akaratról tett tanúbizonyságot a függetlenség és szuverenitás kivívásában és megvédésében, továbbá abban az eltökéltségben, hogy a végső győzelemig folytatja a harcot.

Ahhoz, hogy végérvényesen megszűnjön a háború „vietnamizálása" és helyreálljon a béke a dél-vietnami lakosság, valamint az egész vietnami nép függetlenségének és szabadságának elismerése alapján, átfogó megoldásra van szükség, amely felöleli a katonai és a politikai vonatkozásokat is, ahogyan azt Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának hétpontos javaslata leszögezi — mondotta Fam Van Dong miniszterelnök.

Megnyílt a 9. Algíri Nemzetközi Vásár

Hazánk nagyszabású kiállítással van jelen

ALGÍR — Constantin Benga, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az Algír melletti Pins Maritimes-i kiállítási palotában pénteken délután megnyílt a 9. Algíri Nemzetközi Vásár. A megnyitón jelen volt Huari Bumedien, a Forradalmi Tanács elnöke, Algéria miniszterelnöke és Mohktar Uld Daddah, Mauritánia elnöke.

A jelenlegi vásáron részt vesz 40 ország valamennyi kontinensről és hat felszabadítási mozgalom.

Románia Szocialista Köztársaság, amely csaknem minden alkalommal részt vett az Algíri Nemzetközi Vásáron, az idén nagyszabású kiállítással van jelen, amelyen számos külkereskedelmi vállalatunk mutatja be a különböző típusú ipari termékek nagy választékát — szerszámgépeket, villanymotorokat, traktorokat, teherautókat, személy- és közhasznú gépkocsikat, bányagépeket, mérő- és ellenőrző műszereket, építőanyagokat, öntözőberendezéseket, szinezékeket, gépkocsiabroncsokat, közfogyasztási és más cikkeket.

Bumedien elnök, Uld Daddah elnök és kísérete megtekintette a részt vevő országok pavilonjait és kiállításait, köztük a román kiállítást is, amelynek bejáratánál a magas rangú algériai személyiségeket Ştefan Mihai, hazánk algériai nagykövete és más román küldöttek köszöntötték.

A dél-vietnami harcokról

DÉL-VIETNAM (Agerpres).

A Felszabadulás hírügynökség jelentése szerint a dél-vietnami hazafias erők augusztus folyamán több mint 30 000 ellenséges katonát tettek harcképtelenné és tovább növelték a felszabadított övezetek területét. Ugyanabban az időszakban a hazafias erők megsemmisítettek a levegőben és a földön 200 különböző repülőgépet, zsákmányoltak 400 katonai járművet és 100 nehéztüzérségi üveget, elsüllyesztettek 20 ellenséges hadihajót és felgyújtották a saigoni csapatok 20 nagy lőszerraktárát.

★

DÉL-VIETNAM (Agerpres).

A dél-vietnami hazafias erők Que Song helység övezetében kiszorították stratégiai állomásaikból az ellenséget; ez alkalommal több mint 500 saigoni katonát bekerítettek — közölte a UPI hírügynökség. Ugyanakkor a dél-vietnami 1. számú országúton is erősödött az ellenségre gyakorolt nyomás. Nagyszabású támadást indítottak a hazafiak Tam Quan körzeti székhely ellen is.

A hazafias erők hadműveleteinek időszakában B—52-es repülőerődök 26 hullámban támadták az említett övezeteket, s több mint 1 800 tonna bombát dobtak le. Az USA repülőgépei az elmúlt 24 órában összesen 217 támadást hajtottak végre Dél-Vietnamban — jelentette a France Presse.

Űrhíradó

NEW YORK (Agerpres).

A Jupiter felé tartó Pioneer-10 amerikai űrszonda a 620 millió mérföldes útból 200 millió mérföldet megtett — jelentették be a Mountain Wiew-i (Kalifornia) megfigyelőállomás szakemberei.

Az űrszonda július 15-én a 175 millió mérföld széles kisbolygó-övezetbe lépett, s amennyiben nem ütközik össze nagyobb aszteroidával, februárban maga mögött hagyja útjának e nehéz szakaszát.

A Pioneer-10 jelenleg óránként 50 000 mérföldes sebességgel, minden mesterséges égitestnél gyorsabban száguld célja felé. A számítások szerint 1973. december 3-án megérkezik a Jupiter övezetébe, adatokat továbbít az óriásbolygóról, majd folytatja útját az űrben, végül is elhagyja galaktikánkat. Mint ismeretes, az űrszonda rajzos üzenetet visz a világegyetem feltételezett értelmes lényeinek.

A VII. és VIII. oldalt HEGEDÜS ISTVÁN szerkesztette

LEGFRISSEBB HÍREINK

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára látogatást tett Novoszibirszk városban — közli a TASZSZ. L. Brezsnyev megbeszélést folytatott az SZKP Novoszibirszk tartományi bizottságánál a bizottság bürójának több tagjával és osztályvezetőjével, a tartományi szovjet képviselőivel a tartományi gazdaságfejlesztés, a községgazdálkodás, a szállítás, a távközlés, az urbanisztika, az ellátás több kérdéséről, valamint a nemzetközi helyzet egyes problémáiról.

Amint az Új Kína hírügynökség jelenti, csütörtökön japán küldöttség érkezett Pekingbe, hogy előkészítse Kakuej Tanaka miniszterelnök kínai látogatását.

Honoluluban péntek este befejeződtek a japán—amerikai magas szintű tárgyalások — közli a Reuter. Nixon elnök és Tanaka japán miniszterelnök megbeszéléseinek középpontjában az USA és Japán kereskedelmi kapcsolatai és nemzetközi kérdések álltak.

Erich Honecker, az NSZEP KB első titkára fogadta az NDK-beli politikai pártok elnökeit, és a belpolitika, valamint a nemzetközi helyzet több időszerű kérdéséről tanácskozott velük — közli az ADN távirati iroda.

A két német állam közti kapcsolatok kérdéséről szólva, Erich Honecker hangsúlyozta, hogy az európai enyhülést, a kontinens országai közötti normális, jószomszédi viszony meghonosodását szolgálná, ha Németország SZK kormánya tovább haladna olyan kapcsolatok kialakításának útján, amint az két független, szuverén és egyenjogú állam között szokásos.

Helsinkiben pénteken megkezdődött az északi országok — Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország — külügyminiszteri tanácskozása. A napirenden a legközelebbi ENSZ-közgyűlési ülésszakkal összefüggő kérdések szerepelnek.

Portuguesa venezuelai államban több ezer paraszt menetet rendezett. A tüntetők átfogó agrárreformot, új iskolákat követeltek és azt, hogy a hatóságok ne avatkozzanak bele a szakszervezetek tevékenységébe. A menetelés végén Acaragua városban, az állam közigazgatási központjában nagygyűlésre került sor.

Az amerikai űrhajósok testülete kizárta tagjai sorából Alfred Wordent, az Apollo-15 misszió egyik tagját, aki a vád szerint, a NASA beleegyezése nélkül, 400 darab, bélyegeket tartalmazó borítékot vitt magával a Holdra. Később a borítékok egy részét darabonként 1500 dollárért értékesítette. Mint közölték, a NASA fegyelmi intézkedést hozott az Apollo-15 másik két pilótája — David Scott és James Irwin — ellen is, akik már el is hagyták a houstoni űrközpontot.

A chilei képviselőház jóváhagyott két törvényjavaslatot, amelyet Allende elnök kormánya nyújtott be a telefontársaság állami ellenőrzés alá vételéről és a társaságnak az International Telephone and Telegraph amerikai társasággal kötött szerződés hatálytalanításáról — közli a Prensa Latina hírügynökség.

A törvényjavaslatokat megvizsgálás végett a szenátus elé terjesztik.

Argentínában csaknem 15 000 cukoripari munkás lépett pénteken sztrájkba gazdasági követeléseinek kivívásáért.

Yaounde-ban hivatalos közleményt adtak ki, amely bejelenti, hogy a Vincent Efon kameruni külügyminiszter és Vo Van Szung, Vietnam DK franciaországi főmegbízottja között lefolyt tárgyalások eredményeként Kamerun Egyesült Köztársaság és Vietnam Demokratikus Köztársaság elhatározta, hogy diplomáciai kapcsolatot létesít nagykövetségi szinten.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-67, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal 128-34. Nyomda 120-77 Tip. Arad. 40 168